

UCHWAŁA NR XXXIV/212/2017
RADY GMINY OJRZEŃ
Z dnia 29 grudnia 2017 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875), art. 4 ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487); art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783) Rada Gminy Ojrzeń uchwala, co następuje:

§1.

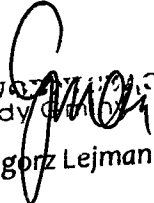
Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku.

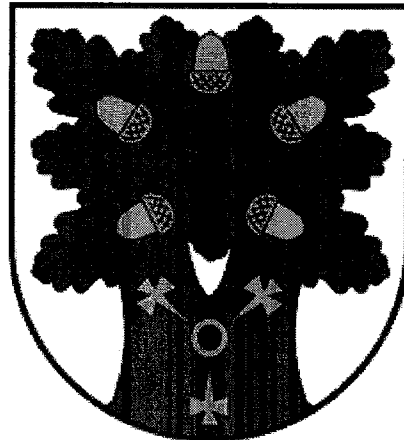

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Grzegorz Lejman

Załącznik do Uchwały Nr 34/212/2017

Rady Gminy Ojrzeń

z dnia 29 grudnia 2017r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
dla Gminy Ojrzeń na 2018 rok

Ojrzeń 2017

Spis treści

I. WSTĘP.....	3
II. PODSTAWA PRAWNA.....	5
III. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W GMINIE OJRZEŃ....	6
3.1. Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń.....	6
3.2. Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Ojrzeń.....	8
3.3. Dane liczbowe uzyskane od KPP w Ciechanowie dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego.....	14
3.4. Analiza problemu alkoholu wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń.....	15
3.5 Analiza problemu nikotynizmu wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń.....	25
3.6. Analiza problemu narkomanii wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń.....	30
IV. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PROFILAKTYCE I ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	40
V. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII.....	43
VI. HARMONOGRAM FINANSOWY.....	45
VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W OJRZENIU.....	48
VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	49
IX. INDEKS TABEL.....	50
X. INDEKS WYKRESÓW.....	50
XI. ANEKS.....	52

I. WSTĘP

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem i narkomanią stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania sfery moralnej, zdrowotnej i ekonomicznej społeczeństwa. Nadużywanie alkoholu i substancji psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych, między innymi zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wzrost przestępczości, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Powszechnie wiadomym jest, że na stan naszego zdrowia wpływają zarówno czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Wśród tych drugich istotną rolę odgrywają tak zwane używki w tym również alkohol, czy substancje psychoaktywne, których działanie prowadzi do wystąpienia powikłań zdrowotnych, nie tylko somatycznych (fizycznych), ale także psychicznych.

Spożywanie alkoholu, szczególnie przy okazji świąt, uroczystości bądź innych ważnych wydarzeń jest ogólnie przyjęte i akceptowane przez większość kultur. Jednakże niekontrolowane picie alkoholu (np. w odniesieniu do ilości czy też w nieodpowiednich okolicznościach), manifestujące się często równoczesnym występowaniem zachowań społecznie nieakceptowanych, spotkało się i spotyka ze społeczną dezaprobatą. Jest przeważnie traktowane jako przejaw złego wychowania, zaburzeń charakteru czy też „słabej woli”. Picie alkoholu zaczyna stawać się niebezpieczne wówczas, kiedy człowiek zauważy, że alkohol „załatwia mu” jakieś problemy, np. uspokaja, odpręża, daje ulgę, redukuje napięcie i niepokój, osłabia poczucie winy, ośmiela oraz ułatwia zażnięcie.

Alkohol chwilowo „pomaga” przetrwać trudną sytuację, „rozwiązuje” problem, z którym dana osoba nie może sobie poradzić, ale tak naprawdę stopniowo niszczy nie tylko jednostkę, ale i całą rodzinę. Niepostrzeżenie niszczy organizm, rujnuje stabilizację materialną osoby bądź rodziny. Powoduje stesy wśród najbliższych, uniemożliwia stały i indywidualny rozwój członków rodziny. Alkohol powoduje niemożność właściwego wypełnienia podstawowych obowiązków w pracy czy w domu, stwarza fizyczne zagrożenie dla osoby uzależnionej lub innych ludzi (np. prowadzenie pojazdów lub kierowanie maszynami przez osoby będące pod wpływem alkoholu). Jest przyczyną konfliktów, nieporozumień, napięć i awantur. W gruncie rzeczy alkoholizm jednej osoby staje się chorobą całej rodziny, która jest dysfunkcyjna, czyli funkcjonuje w sposób nieprawidłowy. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować

podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Środki odurzające są obecne na świecie od tysięcy lat. Człowiek od pradawnych czasów próbował osiągnąć zmiany w swojej psychice za pomocą środków psychoaktywnych. Zjawisko odurzania się różnymi substancjami osób dorosłych, a także dzieci i młodzieży, jest jednym z najpoważniejszych przejawów wykołejenia społecznego i na całym świecie stanowi ogromny problem wychowawczy. Od kilku lat narkomania utraciła swój marginalny charakter, dotyczący jedynie wąskiego kręgu zbuntowanej młodzieży, stając się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym i obecnym.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych, stale utrzymuje tendencję wzrostową. Obecnie problemy wynikające z picia alkoholu i narkomanii stanowią jedną z najważniejszych kwestii społecznych, przed którą stanęły wszystkie kraje świata w tym również Polska. W polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych kluczową rolę odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie tych problemów w społecznościach lokalnych. Zgodnie z art. 41 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Natomiast realizacja zadań, o których mowa w najważniejszym akcie prawnym, jakim jest ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 487), prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy a finansowany ze środków własnych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Z uwagi na to, że alkohol generuje koszty w wielu dziedzinach życia począwszy od miejsca pracy, przez opiekę zdrowotną i leczenie do przestępczości i szkód spowodowanych wypadkami drogowymi, działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są dla nas priorytetowymi zadaniami na 2018 rok. Zgodnie z intencją

ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak również niżej opracowanego programu będziemy w 2018 roku starać się osiągnąć postawione cele.

Wprowadzenie w życie postanowień zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest możliwe tylko w przypadku podjęcia działań mających charakter interdyscyplinarny. To z kolei wymaga ciągłego dążenia do ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich bliskich. Istotną cechą Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest jego długofalowy charakter. Tylko ujęcie różnorodnych działań w perspektywie przyszłościowej, przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości postępowania wynikającego z zapisów w poprzednich Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gwarantuje stabilność i stopniowy progres w polityce rozwiązywania problemów społecznych. Dlatego też tegoroczny Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie odbiega znacząco w swej treści i formie od tych zatwierdzonych do wykonania w latach ubiegłych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ojrzeń na 2018 rok opiera się na poniższej podstawie prawnej:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487),
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875) i inne właściwe,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390),
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. poz. 697).

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W GMINIE OJRZEŃ

Diagnozę sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy w Ojrzeniu, Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu. Do zbadania problemów społecznych, jakimi są alkoholizm, narkomania oraz nikotynizm, posłużono się kwestionariuszem ankiety skierowanym do młodzieży szkolnej z VII klasy szkoły podstawowej oraz III klas gimnazjum z terenu Gminy Ojrzeń. Przeprowadzona wśród młodzieży ankieta składała się z metryczki oraz 18 pytań kwestionariuszowych. Metoda została dostosowana do złożonego charakteru badanego problemu oraz do wieku osób badanych. Wyniki przeprowadzonych badań oraz pozostałe dane dotyczące diagnozy środowiska lokalnego, przedstawione będą w dalszej części tekstu.

3.1. Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednym z elementów kształtowania polityki wobec problemów alkoholowych jest ograniczenie dostępności do alkoholu, poprzez ustalenie limitu liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży oraz ustalenie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Powyższe limity na terenie gminy Ojrzeń wynoszą:

Tabela 1: Liczba punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń w 2016 roku

Rodzaj punktu sprzedaży alkoholu	Ogólna liczba punktów sprzedaży	W tym liczba punktów – sprzedaż napojów o zawartości powyżej 4,5% alkoholu	W tym liczba punktów – sprzedaż napojów o zawartości do 4,5% alkoholu
Gastronomia (sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży)	0	0	0
Sklepy (sprzedaż do spożycia poza miejscem sprzedaży)	16	15	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu, upoważnieni przez organ zezwalający do kontroli przedsiębiorców, przeprowadzili kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Kontrolę przeprowadzono w 15 punktach sprzedaży napojów alkoholowych, posiadających zezwolenia na ich sprzedaż. Celem kontroli było sprawdzenie przestrzegania przez sprzedawców przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sprawdzono zgodność posiadanych zezwoleń z rodzajami dostępnego alkoholu w punkcie sprzedaży oraz aktualność tych zezwoleń. W trakcie kontroli w 14 sklepach nie stwierdzono rażącego naruszenia prawa. W jednym przypadku GKRPA wystąpiła z wnioskiem do Wójta Gminy Ojrzeń o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z uwagi na naruszenie warunków sprzedaży napojów alkoholowych (postępowanie umorzono zgodnie z art. 105 § 1 KPA).

Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła 1 skargę na działalność punktu prowadzącego sprzedaż alkoholu. Zarzuty dotyczyły umożliwienia zakupu w punkcie sprzedaży (sklepie) alkoholu osobom małoletnim. Po przeprowadzeniu dochodzenia przez KPP w Ciechanowie, złożona skarga okazała się niezasadna.

Wobec zaistniałej sytuacji w grudniu 2016 roku zorganizowano szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych w celu zapoznania z prawami i obowiązkami w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3.2. Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Ojrzeń

Alkoholizm i narkomania pociąga za sobą liczne, daleko idące skutki społeczne jak dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia, zaburzenia stosunków międzyludzkich i przestępczość. Narkomania i alkoholizm to jedna z przyczyn bezdomności, osamotnienia, odrzucenia przez rodzinę, braku stałych środków utrzymania, złego stanu zdrowia. Rozmiary zjawiska narkomanii na terenie naszej gminy nie są w pełni znane, lecz skalę tego problemu można oszacować na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu jest organem powołanym przez Wójta Gminy Ojrzeń. Jednym z zadań Komisji jest podejmowanie czynności mających na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz uświadamianie im specyfiki choroby alkoholowej. W skład w/w Komisji wchodzi 7 osób, którzy w naszej społeczności gminnej pełnią bardzo ważne role i funkcje społeczne.

W 2016 roku odbyło się 21 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podczas których omawiano sprawy dotyczące:

- uzależnień oraz przeprowadzono rozmowy interwencyjno – motywujące z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym,
- wniosków skierowanych do Komisji o przymusowe leczenie od alkoholu,
- zaopiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- ofert programowych, które dotyczyły profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży,
- ofert szkoleniowych,
- ofert wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży,
- harmonogramu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- zaprojektowania gminnego programu na 2018 rok,
- innych spraw bieżących i związanych ze zmianami, jakie następowały w funkcjonowaniu Komisji.

W 2016 roku do GKRPA wpłynęło 17 wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno – motywujących do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają porządek publiczny. We wszystkich wymienionych

przypadkach zgromadzono pełną dokumentację wraz z wywiadami środowiskowymi pracowników socjalnych. W wyniku podjętych czynności 8 wniosków skierowano do Sądu Rejonowego w Ciechanowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich, w celu zobowiązania do leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego.

Dodatkowo w 2016 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych aktywnie uczestniczyła w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2016 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie obradował czterokrotnie. Podczas posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu. Podejmowano działania wynikające z procedury Niebieskiej Karty, ustalono plany działań w indywidualnych przypadkach.

W 2016 roku podczas interwencji domowych zostało założonych 9 „Niebieskich Kart”. W tym 6 procedur zostało założonych przez Komendę Powiatową Policji w Ciechanowie, natomiast 3 „Niebieskie Karty” założone zostały przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu. Jedna procedura „Niebieskie Karty” powstała w toku trwania tej samej procedury. Dodatkowo w 2016 roku Zespół Interdyscyplinarny prowadził 12 procedur wszczętych w poprzednich okresach.

W celu dalszej realizacji procedury „Niebieskie Karty” Przewodniczący Zespołu powoływał grupy robocze w skład, których wchodził członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego. Ich prace były prowadzone w zależności od indywidualnych potrzeb i występujących problemów. W 2016 roku powołanych zostało 9 nowych grup roboczych. Łącznie odbyło się 19 posiedzeń, których celem było opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinie, monitorowanie sytuacji rodziny, dokumentowanie podejmowanych działań i ich efektów. Na spotkania zgłaszały się zarówno ofiary przemocy w rodzinie, jak i osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie. Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono 5 Niebieskich Kart C, które dotyczą pracy z osobą, co do której zachodzi podejrzenie, że jest ofiarą przemocy w rodzinie oraz 5 Niebieskich Kart D, które dotyczą pracy z osobą, co do której zachodzi podejrzenie, że jest sprawcą przemocy w rodzinie.

Jednym z niepokojących problemów jest nadużywanie alkoholu przez osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Tabela 2: Problem nadużywania alkoholu w procedurze „Niebieskie Karty”

Współwystępowanie problemu nadużywania alkoholu z przemocą w rodzinie w 2016 roku	
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu	6
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie nie zgłoszono problemu nadużywania alkoholu	3
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeńcu

Z analizy powyższych danych wynika, że 67 % osób wskazanych jako stosujące przemoc w rodzinie wobec najbliższych nadużywa alkoholu. Wobec tych osób podejmowane są działania na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2016 poz. 487) we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeńcu.

Tabela 3: Występowanie problemu przemocy w rodzinach z dziećmi w 2016 roku

Występowanie problemu przemocy w rodzinach z dziećmi w 2016 roku	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w rodzinach z dziećmi, które są świadkami przemocy w rodzinie	6
• Łączna liczba osób w rodzinach	23
• Łączna liczba dzieci w rodzinach	11
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” dotycząca rodzin bez dzieci	3
• Łączna liczba osób w rodzinach	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeńcu

Z analizy danych wynika, że w 67% rodzin, dzieci są świadkami przemocy w rodzinie. Ponadto z analizy danych zawartych w formularzach „Niebieskie Karty” - druk A wynika, że w 3 przypadkach dzieci są wskazane jako doświadczające przemocy w rodzinie.

Założone Niebieskie Karty podczas przeprowadzanych interwencji okazały się zasadne. Osoby pokrzywdzone uzyskały z naszej strony informację na temat możliwości ubiegania się

o pomoc medyczną, poradnictwo, wsparcie psychologiczne. Osoby stosujące przemoc w każdym przypadku zostały informowane o prawnych konsekwencjach niewłaściwego postępowania.

Najbardziej problematyczne sprawy wśród prowadzonych w procedurze „Niebieskie Karty” przekazywane zostały do organów ścigania (tj. Policji, Prokuratury) w formie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny w 2016 roku dwukrotnie zawiadomił organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Na wniosek Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego po zrealizowaniu planu pomocy, ustaniu przemocy w rodzinie, realizacji planu pomocy rodzinie bądź braku zasadności prowadzenia działań dokonano zamknięcia 12 Niebieskich Kart.

Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, iż interdyscyplinarność ma wiele zalet: szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i nie wykluczających się wzajemnie.

Informacje o działalności Zespołu, formach pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie są zamieszczane na tablicy ogłoszeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu. Ulotki i plakaty są przekazywane na bieżąco do placówek oświatowych, sołtysów, istniejących instytucji na terenie gminy Ojrzeń oraz w miejscach dostępnych dla mieszkańców gminy. Osoby zainteresowane, telefonicznie mogą uzyskać informacje na temat możliwych form pomocy specjalistycznej w zakresie przemocy domowej i uzależnień.

W 2016 roku kontynuowano pracę w punkcie konsultacyjno – informacyjnym ds. przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy domowej mieszczącym się GOPS w Ojrzeniu.

Specjalista terapii uzależnień pracował z osobami potrzebującymi pomocy specjalistycznej w ostatnie robocze piątki miesiąca. Stawianie diagnozy dot. uzależnienia osób zgłaszanych do GKRPA jest bardzo pomocne dla osób i rodzin mających problem uzależnień od alkoholu i narkotyków. W 2016 roku udzielono 20 porad specjalistycznych, 47 konsultacji dla osób zgłaszających się o pomoc w zakresie: uzależnień od alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych, dla osób współuzależnionych, dla ofiar przemocy domowej (osobom doświadczającym przemocy i jej sprawcom), kryzysu psychologicznego, innych trudnych sytuacji życiowych np. problemy małżeńskie.

Celem działalności specjalisty terapii uzależnień jest:

1. diagnozowanie problemów zdrowotnych i potrzeb klienta oraz sposobów ich rozwiązania,
2. prowadzenie poradnictwa prozdrowotnego, szczególnie w zakresie zapobiegania

uzależnieniom,

3. motywowanie do podjęcia leczenia oraz kierowania do specjalistycznych placówek,
4. współpraca ze szkołami z terenu gminy Ojrzeń.

Przeprowadzono cykl spotkań z uczniami i rodzicami z terenu tut. szkół. Podjęto działania interwencyjne, diagnostyczne i udzielono pomocy w zakresie korekcji zachowań i motywacji uczniów. W czasie spotkań i konsultacji prowadzono działania psychoedukacyjne, profilaktyczne i psychoterapeutyczne. Przy współpracy specjalisty terapii uzależnień w punkcie konsultacyjnym odbyło się 12 spotkań grupa „AA”. Specjalista terapii uzależnień zrealizował 10- godzinne szkolenie dla członków GKRPA w Ojrzeniu.

W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży realizowano w szkołach następujące programy: klasach I-III szkół podstawowych - „Zdrowie to nasz skarb”, „Bezpieczeństwo ruchu drogowego”, „Akademia bezpiecznego Puchatka”, „Ratujemy i uczymy ratować”,

- w klasach I-III szkół podstawowych - „Zdrowie to nasz skarb”, „Bezpieczeństwo ruchu drogowego”, „Akademia bezpiecznego Puchatka”, „Ratujemy i uczymy ratować”,
- w klasach IV-VI szkół podstawowych – „Trzymaj formę” – program dotyczący zasad prawidłowego odżywiania i potrzeby codziennej aktywności fizycznej, „Kleszcz mały, czy duży nic dobrego nie wróży”, „Zachowaj trzeźwy umysł” (klasy I-VI),
- oraz w klasach I-III gimnazjum – realizowany był program przy udziale Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie „Włącz myślenie – nie pij”, którego celem jest zapobieganie spożywaniu alkoholu wśród uczniów,
- zrealizowano autorski program profilaktyki uzależnień „Sygnał I” w VI klasach SP w Młocku, Kraszewie, Ojrzeniu i „Sygnał II” w II klasach gimnazjum w Młocku, Kraszewie.

W ramach realizowanych programów podejmowano w szkołach następujące działania: konkursy na temat promowania zdrowego stylu życia, uzależnień, gazetki tematyczne, spotkania ze specjalistami, pogadanki na godzinach wychowawczych, prezentacje multimedialne.

Przedstawione powyżej działania profilaktyczne obejmowały swym zasięgiem wszystkich uczniów na każdym poziomie edukacji, a także rodziców. Zorganizowano wśród uczniów szereg pogadek i prelekcji w celu uświadomienia im jak przeciwdziałać agresji oraz innym ryzykownym

zachowaniom. Prowadzone były indywidualne konsultacje z rodzicami na uroczystościach z okazji Gminnego Dnia Dziecka, festynu sportowo -rodzinnego zorganizowanego w Ojrzeniu.

Ponadto w ramach Programu sfinansowano dla 5 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym kolonie letnie. Dzieci wyjechały na kolonie do miejscowości Jantar nad morzem i przebywały w ośrodku „WIKING” w dniach od dnia 30.07.2016 r. do 09.08.2016 r. W trakcie turnusu realizowany był program socjoterapeutyczny, jak również prowadzono zajęcia z profilaktyki uzależnień oparte o programy profilaktyczne. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy udziale pracowników socjalnych GOPS dokonała naboru 3 dzieci do udziału w wypoczynku letnim pt. „Pogodne lato” dla dzieci i młodzieży z rodzin objętych skutkami alkoholizmu organizowanego w miejscowości Kąty Rybackie woj. pomorskie w terminie od dnia 31.07. do 14.08.2016 r.

W 2016 roku w siedzibie Urzędu Gminy w Ojrzeniu odbyła się konferencja metodyczna pt. „Dzieci i młodzież w „zawirowanym” świecie ponowoczesności – etiologia zachowań ryzykownych perspektywie socjologiczno - pedagogicznej”.

Adresatami konferencji byli: radni gminy Ojrzeń, sołtysi, Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dyrektorzy szkół, nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy, a także rodzice.

Głównym prelegentem konferencji był prof. dr hab. Mariusz Jędrzejko, wybitny specjalista w zakresie profilaktyki uzależnień, autor wielu prac ukazujących problem narkomanii i konsekwencje zażywania dopalaczy.

Celem przewodnim konferencji było stworzenie platformy wymiany wiedzy i doświadczeń dotyczących społecznej profilaktyki narkomanii. Służyła ona w szczególności przekazaniu informacji na temat rozpoznawania zachowań ryzykownych i dewiacyjnych u dzieci i młodzieży w aspekcie zagrożenia dopalaczami i narkotykami oraz negatywnych konsekwencji wynikających z zażywania narkotyków i dopalaczy. Wskazano rodzaje narkotyków, przedstawiono fakty i mity związane z działaniem poszczególnych środków odurzających. Omówiono społeczno - kulturowe i ekonomiczne uwarunkowania rozwoju narkomanii, które mają wpływ głównie na dezintegrację życia rodzinnego. Przedstawiono również sposoby rozpoznawania zachowań narkotykowych i dopalaczowych oraz zasady postępowania z osobą pod wpływem środków odurzających. Omówione zostały także podstawy pomocy medycznej.

Celem szkolenia był wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych

substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego. Zakupiono materiały edukacyjne, poradniki dla młodzieży i rodziców: „narkotyki i para narkotyki – identyfikator,” „narkotyki i dopalacze-identyfikator 2017”, „narkotyki i dopalacze – zjawisko zagrożenia, rozpoznawanie zachowań profilaktyka”.

3.3. Dane liczbowe uzyskane od KPP w Ciechanowie dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego

W 2016 roku w ramach pełnionych służb policjanci Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie na terenie gminy Ojrzeń podjęli łącznie 39 interwencji. Charakter i częstotliwość w/w działań obrazuje poniższa tabela:

Tabela 4: Liczba i rodzaj interwencji Policji na terenie Gminy Ojrzeń w 2016 roku

Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie	2016 roku
Ilość nietrzeźwych osób nieletnich z terenu gminy Ojrzeń	2
Ilość mieszkańców gminy Ojrzeń zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	8
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem w stanie nietrzeźwości	10
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania samochodem w stanie po użyciu alkoholu	3
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania rowerem po użyciu alkoholu	2
Ilość osób nietrzeźwych ujawnionych na terenie gminy Ojrzeń, przewiezionych do izby wytrzeźwień	0
Interwencje funkcjonariuszy KPP w ramach procedury „Niebieska Karta” wobec mieszkańców gminy Ojrzeń:	8
• w tym procedurę zastosowano po raz pierwszy	5

Ilość osób zatrzymanych w związku z posiadaniem substancji psychoaktywnych	1
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem po użyciu substancji psychoaktywnych	0
Ilość uczniów, wobec których interweniowano na terenie szkoły – stan po spożyciu alkoholu	0
Ilość uczniów małoletnich i pełnoletnich, wobec których interweniowano na terenie szkoły – stan po użyciu alkoholu bądź substancji psychoaktywnych	0

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie

Największa część osób, wobec których Policja interweniowała na terenie Gminy Ojrzeń w 2016 roku, odnosi się do osób popełniających przestępstwo kierowania samochodem w stanie nietrzeźwym, było ich 10 osób. Drugą w kolejności grupą osób są mieszkańcy gminy Ojrzeń zatrzymani do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych, stanowią oni grupę 8 osób. Na terenie gminy Ojrzeń funkcjonariusze KPP w Ciechanowie ośmiokrotnie interweniowali w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym 5 razy wobec osób, gdzie procedurę „Niebieskie Karty” wszczęto po raz pierwszy. Kierujący samochodem, którzy pod wpływem alkoholu popełnili wykroczenie, to następna grupa najczęściej notowanych osób– było ich 3. Zatrzymano także 2 rowerzystów, którzy popełnili wykroczenie jazdy rowerem pod wpływem alkoholu. Niestety zatrzymano także dwie osoby nieletnie, które były pod wpływem alkoholu oraz jedną osobę dorosłą będącą pod wpływem substancji psychoaktywnych.

3.4. Analiza problemu alkoholu wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń

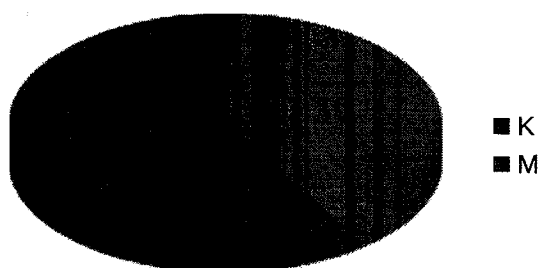
W dzisiejszym świecie na najmłodszych członków społeczeństwa czeka wiele zagrożeń. Nieświadomi niebezpieczeństwa, ciekawi nowych wrażeń, zachęceni przez środowisko, dzieci mogą sięgać po alkohol, papierosy czy narkotyki, nie zdając sobie sprawy z konsekwencji. To, co na początku może wydawać się zabawą, bardzo szybko może przerodzić się w nałóg. Posiadając wiedzę o stosunku naszych dzieci do używek, powinniśmy je chronić, łatwiej do nich dotrzeć oraz szybciej rozpoznać i reagować na niepokojące symptomy w ich zachowaniu. Wobec czego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ojrzeniu przeprowadził anonimowe badanie ankietowe wśród uczniów VII klasy Szkoły Podstawowej i III klas Gimnazjum z terenu gminy Ojrzeń. Celem

niniejszego badania była ocena zagrożeń dla młodzieży. Chcieliśmy dowiedzieć się jaka jest skala spożywania przez młodzież szkolną substancji psychoaktywnych, tj. narkotyków, papierosów i alkoholu. Istotne dla nas jest również to czy znają konsekwencje spożywania substancji psychoaktywnych, czy ich rówieśnicy sięgają po takie środki, kiedy i co najczęściej wybierają. Wyniki badań w szczególności posłużą do zdiagnozowania wyżej wymienionego problemu, poznania skali zagrożenia oraz dostosowania strategii działań profilaktycznych.

Badanie zostało przeprowadzone wśród młodzieży ze szkoły podstawowej i gimnazjum przy pomocy anonimowej ankiety, którą rozdano uczniom na zajęciach lekcyjnych. W ankiecie udział wzięło łącznie 94 uczniów. W zakresie podziału na płeć, ilość respondentów przedstawia się następująco:

Wykres 1: Wykres 1. Badani respondenci z podziałem na płeć

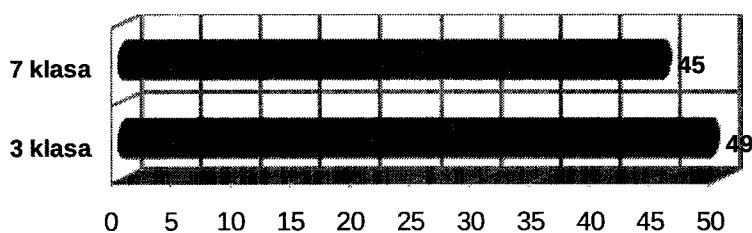

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Nieznaczną większość ankietowanych stanowiły dziewczynki (58,5%) o 16% więcej niż chłopców (42,5%).

Największą grupę ankietowanych stanowią uczniowie klasy 3 gimnazjum – 52%, mimo tego iż badanie objęło tę samą ilość klas szkoły podstawowej, co klas gimnazjalnych. W VII klasach Szkoły Podstawowej było jedynie o 4 uczniów mniej (48%).

Wykres 2: Ilość uczniów z podziałem na rodzaj szkoły

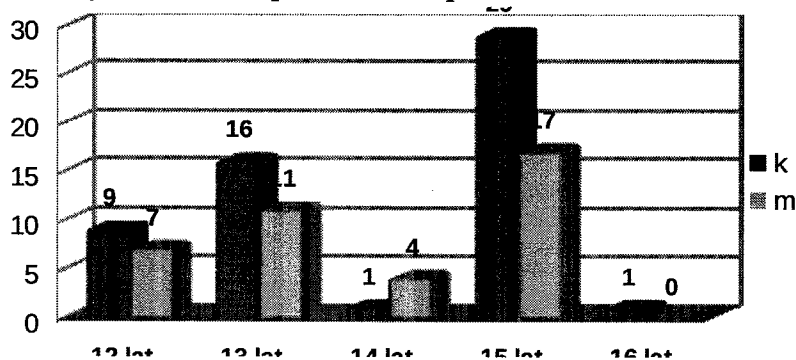

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Pod względem wiekowym najliczniejszą grupą okazali się 15-latkowie, którzy stanowią 49% całej zbiorowości. O połowę mniej było 13 – latków (29%). Grupę 12-latków tworzyło

16 osób, co stanowiło 17% ogółu. Najmniejszą grupą okazali się 14-latkowie. Było to 5 osób, co stanowiło 5% wszystkich badanych. Ze względu na płeć ilość uczniów w podanych grupach wiekowych plasuje się następująco:

Wykres 3: Ilość ankietowanych uczniów z podziałem na płeć i wiek

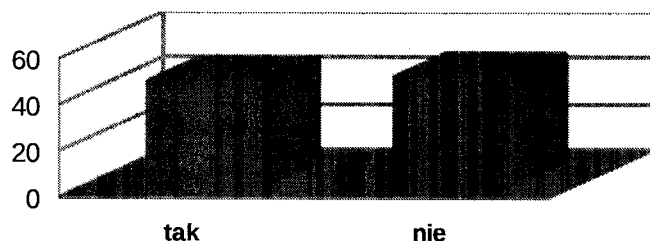

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Powyższy diagram potwierdza, iż przeważająca liczba ankietowanych, to dziewczynki. Przeważnie w każdej grupie wiekowej stanowiły większość. Jedynie w grupie 14 latków, badaną respondentką okazała się tylko jedna dziewczynka.

Na pytanie dotyczące spożywania alkoholu twierdząco odpowiedziało 49 % ankietowanych uczniów. Nieznaczna większość nie spożywała alkoholu nigdy. Tę odpowiedź zaznaczyło 48 uczniów, czyli 51% ogółu badanych.

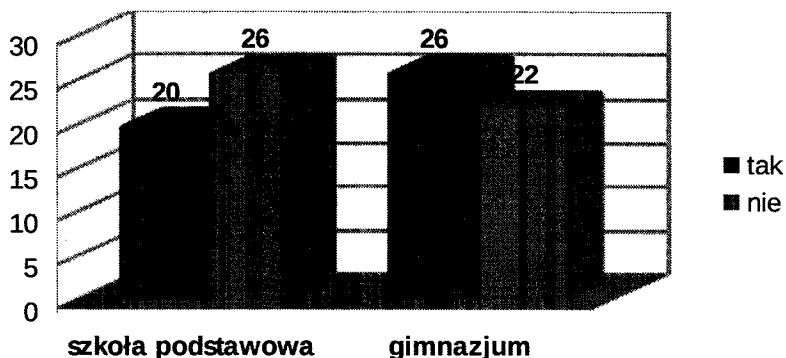
Wykres 4: Czy kiedykolwiek spożywałeś/-łaś alkohol?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najczęściej kontakt z alkoholem miała młodzież gimnazjalna. 15 osób z tej grupy opowiedziało się za tym, iż spożywało alkohol, nieznacznie mniej osób twierdząco odpowiedziało na to pytanie ze szkoły podstawowej. Bardzo obiecującym jest fakt, iż znaczna większość młodzieży bez względu na rodzaj szkoły, nigdy nie spożywała alkoholu.

Wykres 5: Ilość uczniów spożywających alkohol ze względu na rodzaj szkoły

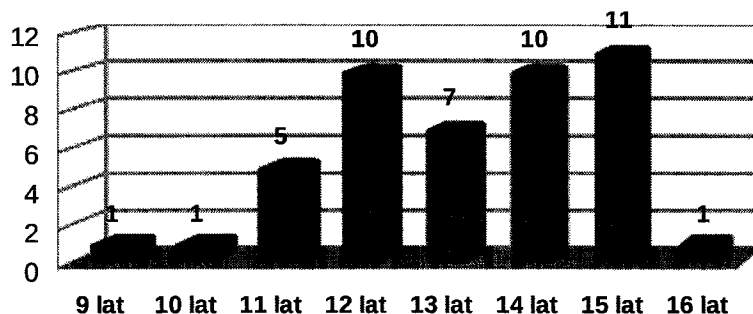

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W tym momencie należy podkreślić, iż kolejne pytania dotyczące spożywania alkoholu, dotyczą wyłącznie tych osób, które na pytanie 1. odpowiedziały twierdząco, to znaczy do 46 osób spośród 94 badanych.

Kolejne pytanie dotyczyło wieku w jakim młodzież dopuściła się inicjacji alkoholowej. Oto, jak przedstawiają się wyniki dotyczące postawionego pytania.

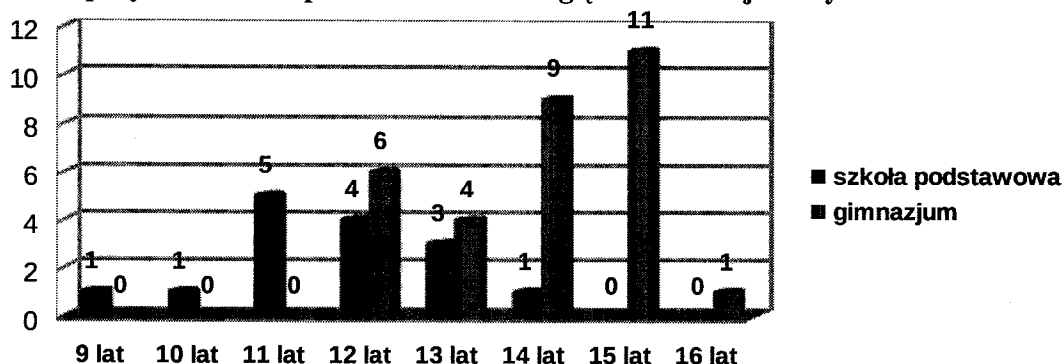
Wykres 6: W jakim wieku młodzież spożyła alkohol po raz pierwszy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Z przedstawionych danych okazało się, że najczęściej po alkohol młodzież sięgała w wieku 15 lat. Takiej odpowiedzi udzieliło 24% ankietowanych. W dalszej kolejności w równej liczbie procentowej (22%) w wieku 12 i 14 lat. Następnie w wieku 13 lat (15%). Nieco mniejszy odsetek pierwszy kontakt z alkoholem zadeklarowało w wieku 11 lat (11%), a najmniej osób po raz pierwszy spożywało alkohol w wieku od 9 do 10 lat oraz 16 lat (2%).

Wykres 7: Spożycie alkoholu przez uczniów ze względu na rodzaj szkoły i wiek

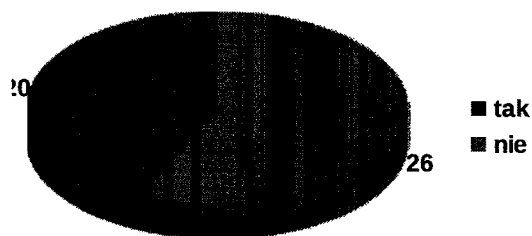

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Uczniowie szkoły podstawowej najczęściej przechodzili pierwszą inicjację alkoholową w wieku 11 lat. Natomiast uczniowie gimnazjum pierwszy raz mieli styczność z alkoholem w wieku między 14 a 15 rokiem życia.

Na pytanie czy Ci uczniowie, którzy w pierwszym pytaniu zadeklarowali spożywanie alkoholu, obecnie go spożywają, nieznaczna większość odpowiedziała przecząco. 43% uczniów przyznało się do spożywania alkoholu w dalszym ciągu, natomiast 57% odpowiedziało, że aktualnie nie sięga po ten typ środków psychoaktywnych.

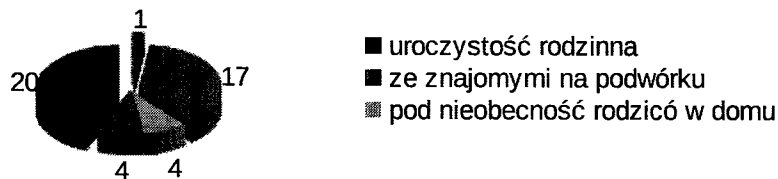
Wykres 8: Czy obecnie spożywasz alkohol?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Dzieci najczęściej piją alkohol po raz pierwszy na uroczystości rodzinnej (43%) oraz na imprezie, zabawie towarzyskiej z rówieśnikami (37%). Zdecydowanie mniej, po 9% osób odpowiedziało, że po raz pierwszy alkohol spożywało podczas nieobecności rodziców w domu oraz ze znajomymi na podwórku. Tylko jedna osoba przyznała, że alkohol po raz pierwszy spożywała podczas wycieczki szkolnej.

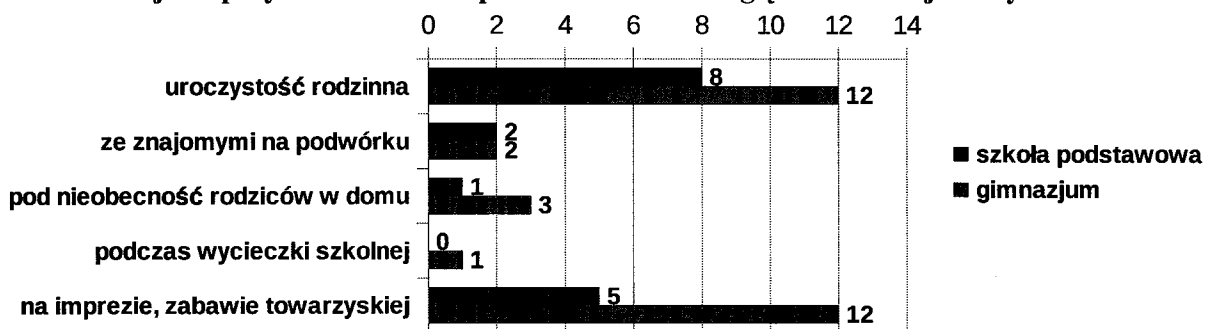
Wykres 9: Czy pamiętasz, gdzie miało miejsce pierwsze spożycie alkoholu?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Uczniowie szkoły podstawowej oraz gimnazjum najczęściej spożywali alkohol podczas uroczystości rodzinnej. Gimnazjaliści wskazują także na spożywanie alkoholu na imprezie, zabawie towarzyskiej. Więcej gimnazjalistów, niż uczniów szkoły podstawowej stwierdziło, że spożywali alkohol podczas nieobecności ich rodziców w domu. Po 2 osoby z każdego typu szkół wskazały, że alkohol spożywali ze znajomymi na podwórku. Najrzadziej uczniowie spożywali alkohol podczas wycieczki szkolnej.

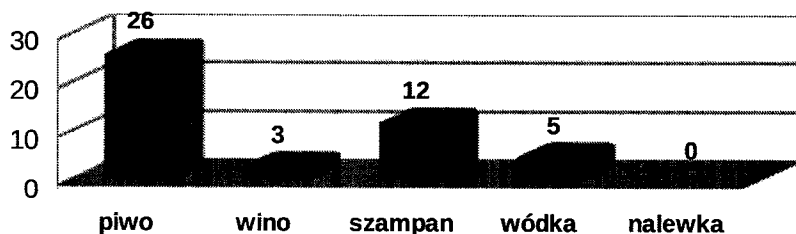
Wykres 10: Miejsce spożywania alkoholu przez młodzież ze względu na rodzaj szkoły

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowanie najczęściej piwo jest tym alkoholem, po który młodzież sięga po raz pierwszy. Przyznało się do tego większość ankietowanych, aż 56,5%. W dalszej kolejności młodzież sięga najczęściej po szampan. Tę odpowiedź zaznaczyło 26 % ankietowanych. Po wódkę (10,8%) i wino (6,52%) ankietowani uczniowie sięgali po raz pierwszy najrzadziej.

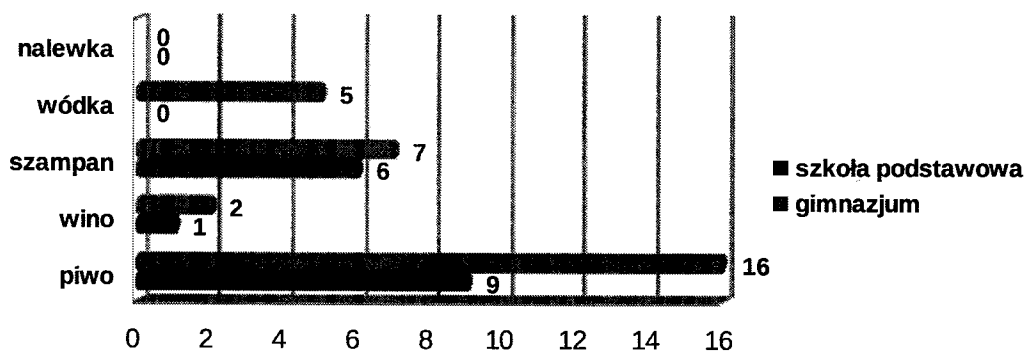
Wykres 11: Rodzaj spożywanego alkoholu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Jak widać na poniższym wykresie uczniowie gimnazjum zdecydowanie wyróżniają się różnorodnością wybieranych alkoholi przy pierwszym ich spożyciu. Gimnazjaliści w porównaniu ze szkołą podstawową wykazali, iż pierwszym alkoholem, jaki spożyli była wódka (5%). Uczniowie szkoły podstawowej nie wykazali takiej odpowiedzi. Nikt z ankietowanych nie wybrał także nalewki, jako alkoholu, który spożyli po raz pierwszy. Zarówno w gimnazjum, jak i w szkole podstawowej najczęściej osób wybrało piwo (gimnazjum – 37%, szkoła podstawowa – 19,5%). Wino pite jest najrzadziej przez uczniów (gimnazjum – 4,3%, szkoła podstawowa – 2%).

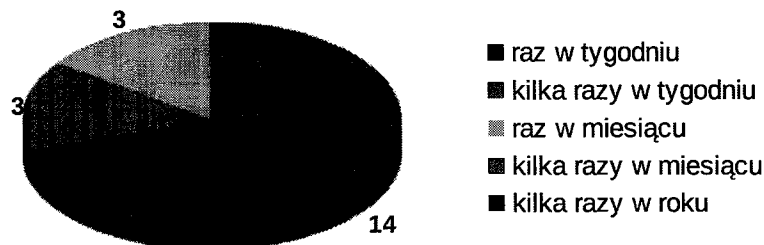
Wykres 12: Rodzaj spożywanego alkoholu ze względu na typ szkoły

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Pytanie dotyczące częstotliwości spożywania alkoholu obecnie odnosi się do respondentów, którzy zaznaczyli odpowiedź, iż aktualnie również zdarza im się sięgnąć po alkohol. Dla przypomnienia ich liczba wynosiła 20 osób. Jak wynika z poniższego wykresu 70% ankietowanych spożywa alkohol kilka razy w roku. Po 15% badanych, którzy wskazali na aktualne spożywanie alkoholu stwierdziło, że spożywają alkohol raz lub kilka razy w miesiącu.

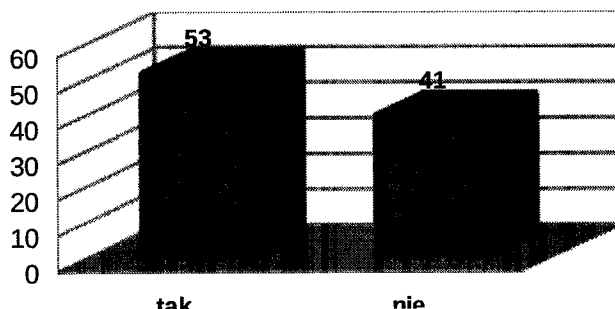
Wykres 13: Jak często obecnie spożywasz alkohol?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na pytanie o to, czy najbliżsi koledzy/ koleżanki respondentów spożywali bądź spożywają alkohol, odpowiadali wszyscy ankietowani. Odpowiedzi na to pytanie jedynie nieznacznie się od siebie różnią. Większa część badanych uczniów odpowiedziała, że ich koledzy i koleżanki spożywają alkohol. Tę odpowiedź wybrało 56% ankietowanych. Natomiast 44% badanych uczniów stwierdziło, że ich rówieśnicy nie spożywają alkoholu.

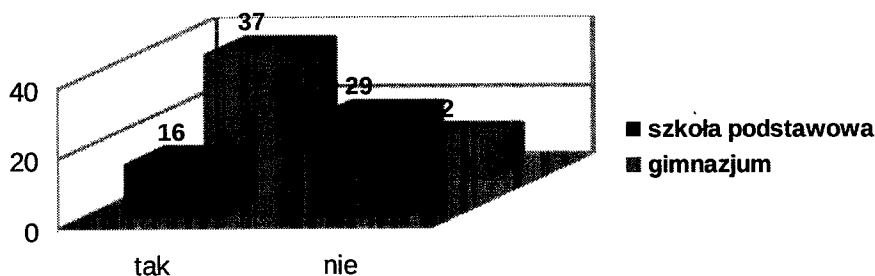
Wykres 14: Czy Twoi koledzy i koleżanki spożywają alkohol?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Oto, jak się przedstawiają odpowiedzi ze względu na rodzaj szkoły, do której uczęszczają ankietowani.

Wykres 15: Spożywanie alkoholu przez kolegów i koleżanki ankietowanych ze względu na rodzaj szkoły

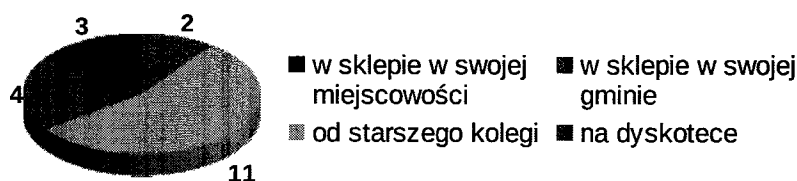

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, większość najbliższych kolegów i koleżanek gimnazjalistów spożywa alkohol (39%), natomiast jeśli chodzi o uczniów szkoły podstawowej, to 31 % badanych stwierdziło, że ich koledzy i koleżanki nie mają bezpośredniego kontaktu z alkoholem.

Interesującym jest także fakt skąd młodzież, która nie osiągnęła jeszcze wieku pełnoletności posiada alkohol, by móc go obecnie spożywać. Do tego pytania zostały uwzględnione odpowiedzi uczniów, którzy przyznają, że obecnie także spożywają alkohol.

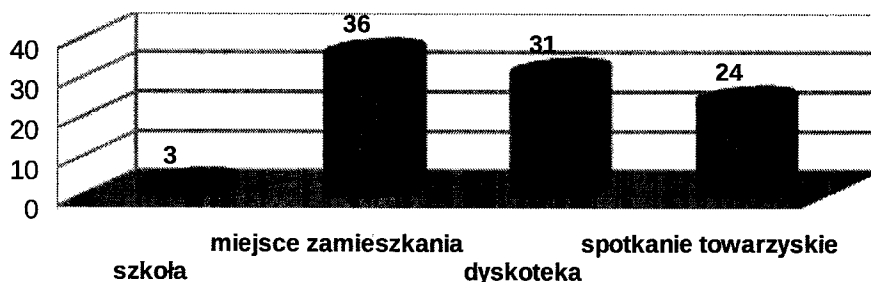
Wykres 16: W jakim miejscu najczęściej kupujesz alkohol?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Największa ilość ankietowanych stwierdziło, że alkohol zdobyła od starszego kolegi. Tak odpowiedziało 55% badanych uczniów. 20% odpowiadających wskazało, że alkohol zakupiło w sklepie znajdującym się w gminie, w której zamieszkują. Dodatkowo kolejne 15% uczniów stwierdziło, że alkohol kupiło w sklepie w swojej miejscowości. Najmniej uczniów wskazało, że miejscem zakupu alkoholu była dyskoteka – 10%. Nikt z ankietowanych nie zaznaczył miejsca jakim jest pub/bar.

Wykres 17: Gdzie najczęściej można spotkać się z alkoholem?

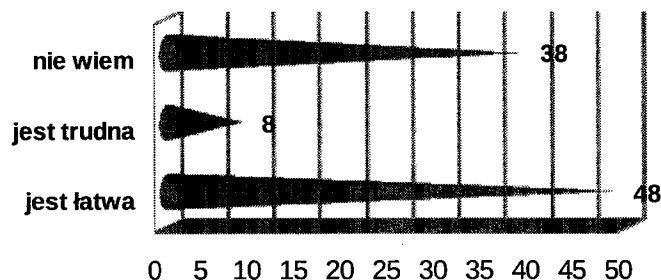
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na pytanie gdzie najczęściej można spotkać się z alkoholem, odpowiadali wszyscy respondenci. Największa liczba badanych - 38% stwierdziło, że z alkoholem można spotkać się w swojej miejscowości, miejscu zamieszkania. Kolejnym najbardziej popularnym miejscem wśród ankietowanej młodzieży jest dyskoteka. 33% badanej młodzieży twierdzi, że właśnie w tym miejscu

można spotkać się najczęściej z alkoholem. Dużą popularnością cieszy się także spotkanie towarzyskie (25,5%), a najmniej młodzież spotyka się z alkoholem w szkole (3%).

Wykres 18: Jak oceniasz dostępność alkoholu?

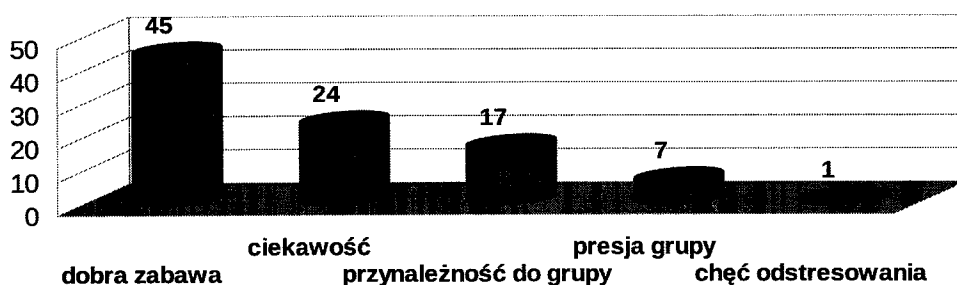

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość ankietowanych twierdzi, że dostępność alkoholu jest łatwa. Dla młodzieży, która stanowi 51% badanych, zdobycie alkoholu nie jest problemem. Jedynie 8,5% ankietowanych uważa, że zdobycie alkoholu jest trudne, natomiast 40% młodzieży nie jest zainteresowana powyższym tematem.

Na zakończenie omawiania problemu występowania alkoholu wśród młodzieży należy wskazać pytanie dotyczące powodów, dla których młodzież szkolna sięga po taki rodzaj substancji psychoaktywnych. Odpowiedzi na powyższe pytanie zostaną przedstawione w formie wykresu, który znajduje się poniżej:

Wykres 19: Dlaczego według Ciebie młodzi ludzie sięgają po alkohol?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Dobra zabawa to najczęściej wybierany powód, dla którego młodzież sięga po alkohol. Taką odpowiedź wybrało aż 49% badanych, czyli prawie połowa ogółu ankietowanych uczniów. Większość młodzieży jest także ciekawa tego co będzie się z nimi działo po spożyciu alkoholu, dlatego też tę odpowiedź wskazało 25,5% uczniów. Młodzież chce także przynależać do grupy

rówieśniczej i dlatego też tę odpowiedź wskazało 18% uczniów. Uczniowie wybierali także takie odpowiedzi jak presja grupy, czy też chęć odstresowania.

3.5. Analiza problemu nikotynizmu wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń

Kolejnym tematem jaki został podjęty wśród badanej młodzieży był fakt zażywania takiego środka psychoaktywnego, jakim są papierosy. Palenie wśród młodzieży od dawna jest powszechnym problemem. Już nawet dzieci próbują papierosów, a wiele z nich z czasem popada w nałóg. Uzależnienie od nikotyny ma bardzo poważne konsekwencje dla zdrowia młodego człowieka. Ze względu na bierne palenie cierpi nie tylko on sam, ale również jego otoczenie. Palenie papierosów przez młodzież ma wiele przyczyn, a jedną z nich jest negatywny wzorzec przekazywany przez rodziców.

Pierwsze pytanie jakie zostało zadane młodzieży dotyczyło ich kontaktu z papierosami. Oto, jak odpowiadali uczniowie:

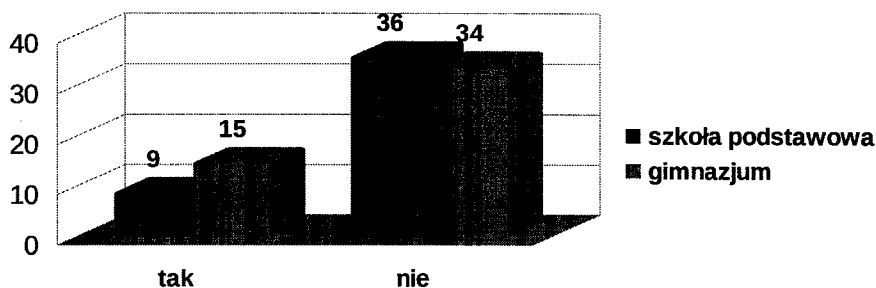
Wykres 20: Czy kiedykolwiek paliłeś/-łaś papierosy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowana większość respondentów nigdy nie paliła papierosów. Tę odpowiedź wybrało 74% ankietowanych. Jedynie 24 osoby przyznały, że w swoim życiu zapaliły papierosa. Ta grupa stanowi 26% ogółu. Pierwsza inicjacja papierosów ze względu na rodzaj szkoły wygląda następująco:

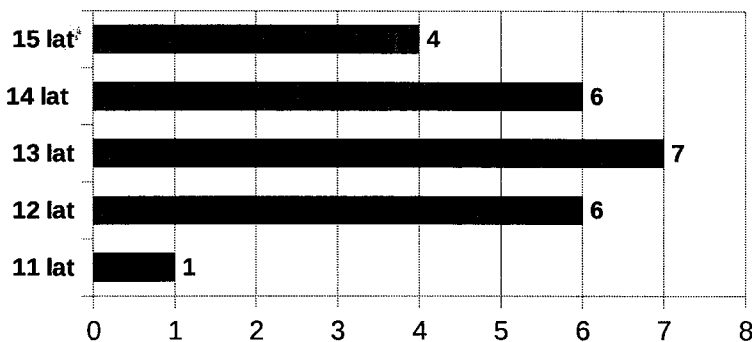
Wykres 21: Liczba uczniów palących papierosy ze względu na rodzaj szkoły

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Powyższy wykres jednoznacznie wskazuje na to, że w przeważającej większości to uczniowie gimnazjum mieli najczęściej kontakt z papierosami (16%). Nieco mniejszy kontakt z papierosami deklaruje szkoła podstawowa (10%).

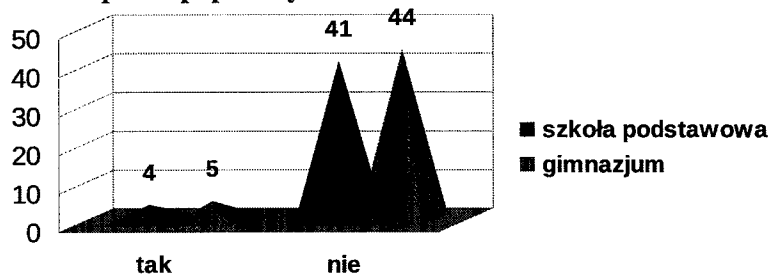
Wykres 22: Liczba uczniów palących papierosy w poszczególnych kategoriach wiekowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najczęściej, 29% młodzieży próbowało palić papierosy w wieku 13 lat. Nieznacznie mniej, bo 25% inicjację przeszło w wieku 12 i 14 lat. 17% uczniów deklaruje pierwsze palenie papierosów w wieku 15 lat, a najmniej, bo tylko jedna osoba (4%) przyznała, że pierwszy papieros zapaliła w wieku 11 lat. Z analizy uzyskanych od młodzieży danych wynika, iż uczniowie szkoły podstawowej wcześniej od młodzieży gimnazjalnej zaczęli palić papierosy.

Wykres 23: Czy aktualnie palisz papierosy?

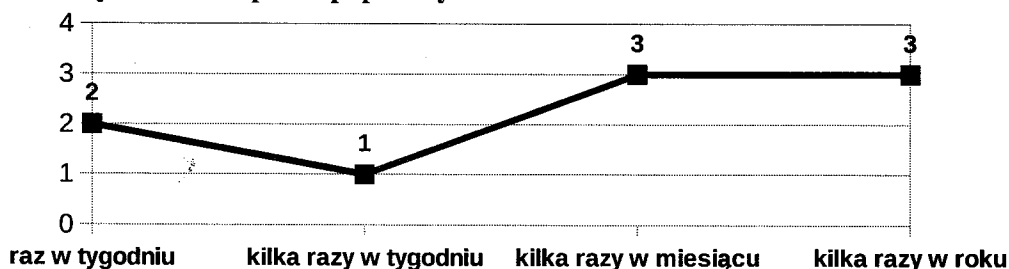

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przedstawione powyżej dane informują o aktualnym paleniu papierosów przez badaną młodzież. Łącznie 9 osób zadeklarowało, że obecnie palą papierosy i pierwsze zapalenie nie było jedynym incydentem w ich życiu. Stanowią oni zdecydowaną mniejszość ogółu, bo tylko 10% wszystkich badanych uczniów. W porównaniu z typem szkoły, do jakiej uczęszcza młodzież, to uczniowie gimnazjum stanowią nieco większą populację, w której dalsze palenie papierosów jest bardziej popularne. Przewyższają uczniów szkoły podstawowej jedynie o jedną osobę. Natomiast 90 % młodzież obecnie nie pali papierosów.

Bardzo ważna jest także informacja z jaką częstotliwością w/w uczniowie obecnie palą papierosy. Dane w tym temacie zobrazuje diagram.

Wykres 24: Jak często obecnie palisz papierosy?

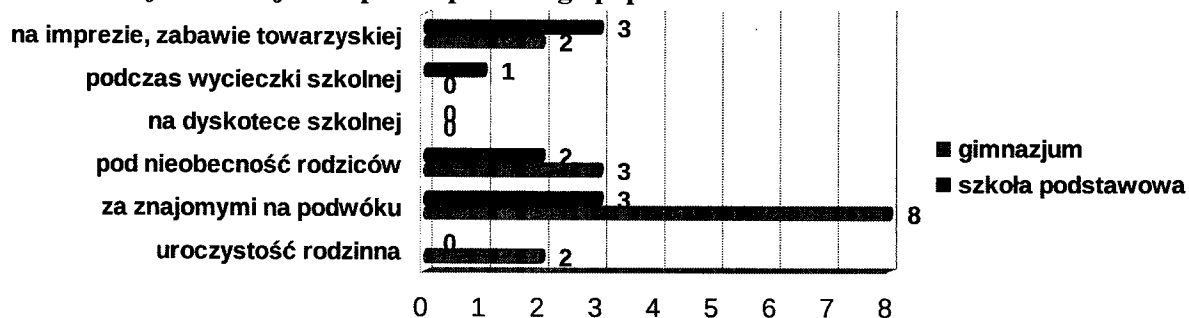

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W większości uczniowie przyznali, że palą papierosy kilka razy w miesiącu bądź kilka razy do roku. Tę odpowiedź wskazało po 33% ankietowanych. 22% ankietowanych stwierdziło, że papierosy palą kilka razy w tygodniu, a 11% badanych kilka razy w tygodniu.

Kolejne pytanie, jakie było skierowane do uczniów, dotyczyło jedynie tych, którzy wcześniej zadeklarowali, że w swoim życiu zdarzyło im się palić papierosy. Dla przypomnienia były ich 24 osoby. Zadano pytanie, gdzie miało miejsce pierwsze palenie papierosów. Oto, jak odpowiadali ankietowani:

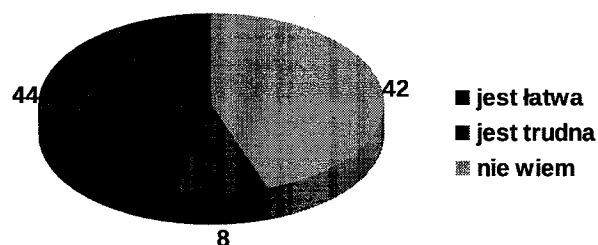
Wykres 25: W jakim miejscu zapaliłeś pierwszego papierosa?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Okazuje się, że młodzież najczęściej sięga po papierosy ze znajomymi na podwórku. Łącznie tę odpowiedź wybrało 11 ankietowanych, co stanowi 46% ogółu. W dalszej kolejności plasuje się impreza, zabawa towarzyska(21%) oraz pod nieobecność rodziców w domu (21%). Najmniej osób wybrało odpowiedź, jaką jest uroczystość rodzinna (8%) oraz wycieczka szkolna (4%). Nikt z badanej młodzieży, która zadeklarowała palenie papierosów, nie wybrał dyskoteki szkolnej, jako miejsca pierwszej inicjacji nikotynowej.

Wykres 26: Jak oceniasz dostępność papierosów?

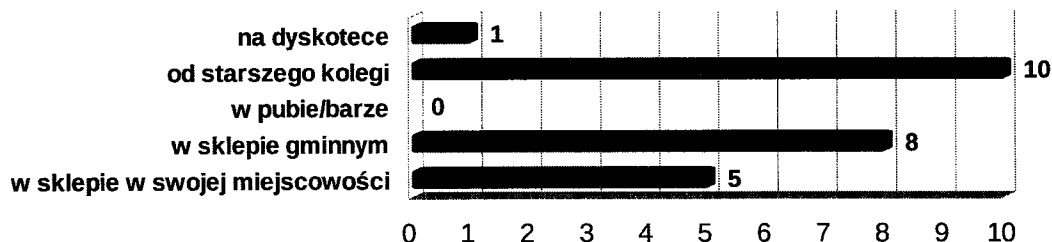

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zapytano młodzież szkolną czy ich zdaniem kupno bądź zdobycie papierosów wiąże się z trudnościami. Większość ankietowanych twierdzi, że dostępność papierosów jest łatwa. Dla młodzieży, która stanowi 47% badanych, zdobycie papierosów nie jest problemem. Jedynie 8,5% ankietowanych uważa, że zdobycie tego środka psychoaktywnego jest trudne, natomiast 44,5% młodzieży nie jest zainteresowana powyższym tematem.

Polskie prawo zabrania sprzedaży papierosów nieletnim. Niestety, nie zawsze jest przestrzegane. Często zdarza się, że osoby, które nie skończyły 18 lat bez problemu kupują papierosy. Wynika to z różnych przyczyn: chęci zysku, braku świadomości obowiązującego prawa czy sugerowania się wyglądem klienta. Z tego też względu zapytano młodzież skąd oni posiadają papierosy.

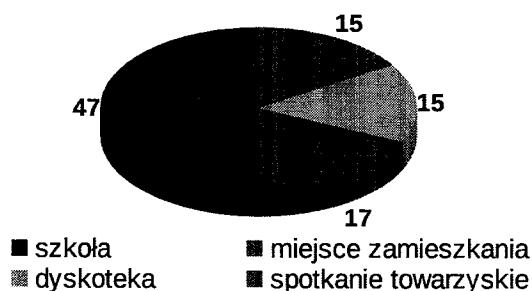
Wykres 27: W jakim miejscu kupiłeś papierosy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Największa ilość ankietowanych stwierdziła, że papierosy zdobyła od starszego kolegi. Tak odpowiedziało 42% badanych uczniów. 33% odpowiadających wskazało, że papierosy zakupiło w sklepie znajdującym się w gminie, w której zamieszkują. Dodatkowo kolejne 21% uczniów stwierdziło, że papierosy zakupiło w sklepie w swojej miejscowości. Najmniej uczniów wskazało, że miejscem zakupu papierosów była dyskoteka – 4%. Nikt z ankietowanych nie zaznaczył miejsca jakim jest pub/bar.

Wykres 28: Gdzie najczęściej można spotkać się z papierosami?

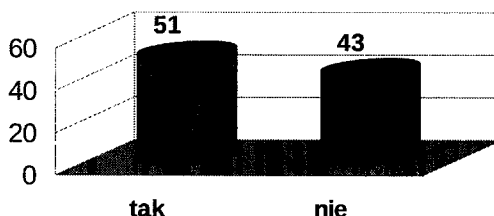

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na pytanie gdzie najczęściej można spotkać się z papierosami, odpowiadali wszyscy respondenci. Największa liczba badanych - 50% stwierdziło, że z papierosami można spotkać się w szkole. Kolejnym najbardziej popularnym miejscem wśród ankietowanej młodzieży jest miejscowość w jakiej zamieszkują, miejsce zamieszkania. 18% badanej młodzieży twierdzi, że właśnie w tym miejscu można spotkać się najczęściej z paleniem papierosów. Dużą popularnością cieszy się także spotkanie towarzyskie i dyskoteka. Obje te wartości zdobyły po 16% odpowiedzi.

Na pytanie o to, czy najbliżsi koledzy/ koleżanki respondentów palą bądź palili papierosy, odpowiadali wszyscy ankietowani. Odpowiedzi na to pytanie jedynie nieznacznie się od siebie różnią. Większa część badanych uczniów odpowiedziała, że ich koledzy i koleżanki palą papierosy. Tę odpowiedź wybrało 54% ankietowanych. Natomiast 46% badanych uczniów stwierdziło, że ich rówieśnicy nie sięgają po taki środek psychoaktywny, jakim są papierosy.

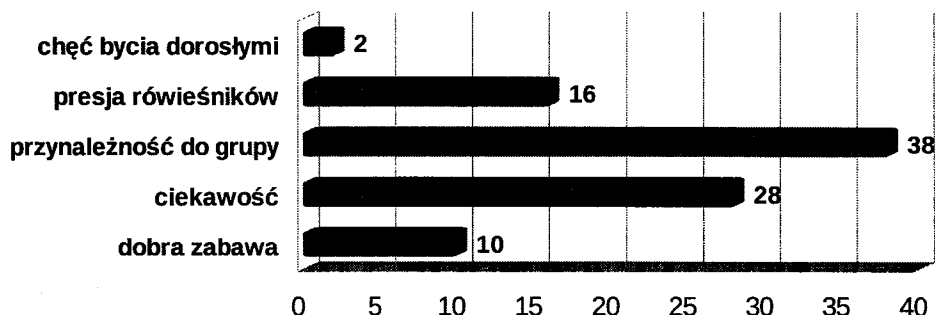
Wykres 29: Czy Twój rówieśnicy palą papierosy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na zakończenie omawiania problemu występowania nikotynizmu wśród młodzieży należy wskazać pytanie dotyczące powodów, dla których młodzież szkolna sięga po taki rodzaj substancji psychoaktywnych. Odpowiedzi na powyższe pytanie zostaną przedstawione w formie wykresu, który znajduje się poniżej:

Wykres 30: Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po papierosy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

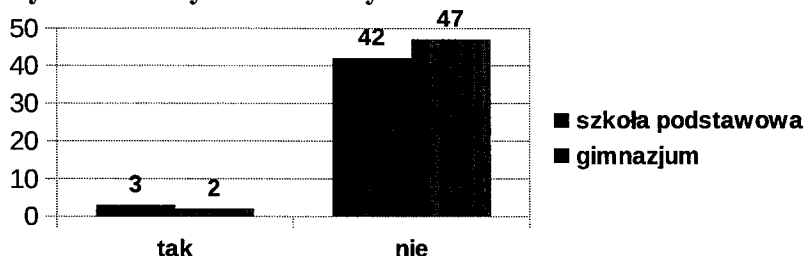
Przynależność do grupy rówieśniczej to najczęściej wybierany powód, dla którego młodzież sięga po papierosy. Taką odpowiedź wybrało aż 40% badanych, czyli prawie połowa ogółu ankietowanych uczniów. Większość młodzieży jest także ciekawa tego jaka będzie reakcja ich organizmu na zapalenie papierosa oraz tego czy rzeczywiście będą z tego czynu płynęły różnego rodzaju konsekwencje, dlatego też tę odpowiedź wskazało 30% uczniów. Uczniowie wybierali także takie odpowiedzi jak presja grupy rówieśniczej (17%), dobra zabawa (11%), a także chęć bycia dorosłymi (2%).

3.6. Analiza problemu narkomanii wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń

Zażywanie narkotyków przez młodzież jest bardzo destrukcyjne w skutkach. Rodzice zazwyczaj nie dopuszczają do siebie wiadomości, że to właśnie ich dziecko zagrożone jest narkotykami, może mieć z nimi kontakt, bądź już ich spróbowało. Bardzo często w naszej społeczności lokalnej istnieje przekonanie, że nas to nie dotyczy. Warto jednak sięgnąć po informacje od samej młodzieży i z tego źródła dowiedzieć się, czy mają styczność z narkotykami i innymi środkami psychogennymi oraz jaka jest skala tego zjawiska wśród uczniów. Oto, jak odpowiadali ankietowani.

Pierwszym pytaniem skierowanym w stronę uczniów było pytanie dotyczące tego czy uczniowie kiedykolwiek zażywali narkotyki.

Wykres 31: Czy kiedykolwiek zażywałeś narkotyki?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

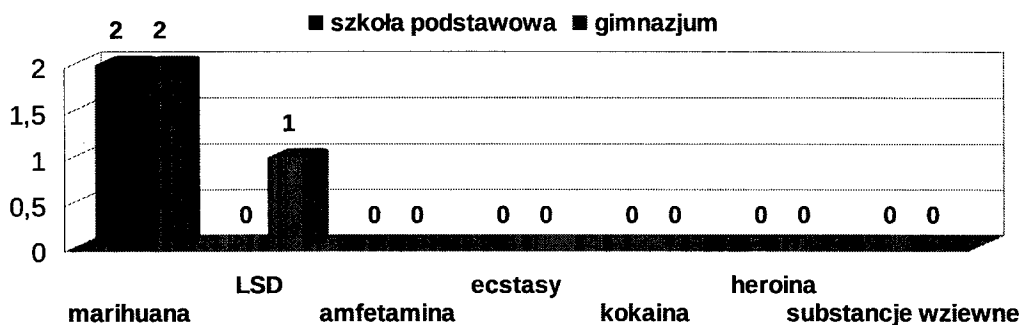
Odpowiedzi uczniów na to pytanie okazują się niezwykle optymistyczne. Zdecydowana większość osób, bo łącznie aż 95% ankietowanych nigdy nie używała środków odurzających, jedynie 5% ogółu badanych osób przyznaje się, że miały bezpośredni kontakt z narkotykami (spróbowwały narkotyków). Dodatkowo, jak wynika z dalszej analizy ankiet, jedna osoba (uczeń gimnazjum) w dalszym ciągu zażywa narkotyki, z częstotliwością kilka razy w miesiącu.

Aby właściwie zdiagnozować istotę problemu z narkotykami wśród młodzieży, ważne jest to, aby określić w jakim wieku młodzież sięga po ten typ środków odurzających. Spośród 5 osób, których bezpośrednio dotyczy ten problem, dwie z nich będące uczniami szkoły podstawowej dopuściły się pierwszej inicjacji narkotykowej w wieku 12 lat, jedna osoba w wieku 13 lat. Natomiast gimnazjaliści po raz pierwszy zażyli narkotyki w wieku 15 lat.

Narkotyki to potoczna nazwa stosowana dla niektórych substancji psychoaktywnych, zwykle tych nielegalnych i prowadzących do uzależnienia. Substancje psychoaktywne, to takie, które oddziałują na centralny układ nerwowy, powodując zmiany nastroju, spostrzegania, świadomości i zachowania. Pojęcie to obejmuje zarówno substancje legalne (np. nikotyna, alkohol, kofeina, niektóre leki) jak i nielegalne (np. kokaina, heroina). Z uwagi na występowanie wielu różnych rodzajów narkotyków, zapytaliśmy ankietowaną młodzież czy pamiętają jakiego narkotyku spróbowali po raz pierwszy. Oto, jakie odpowiedzi uzyskaliśmy za pośrednictwem badań ankietowych.

Wykres 32: Rodzaj spożywanego przez uczniów narkotyku

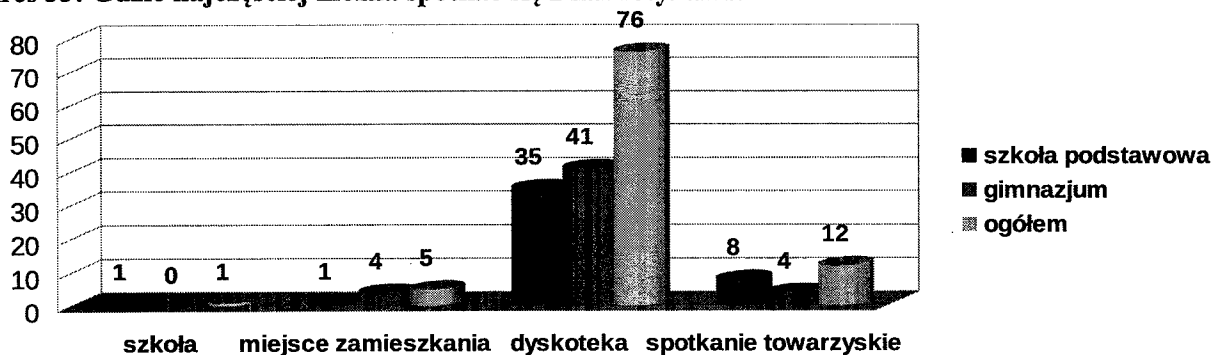

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Odpowiedź na to pytanie odwołuje się do popularności substancji narkotycznych wśród młodzieży. Osoby ankietowane miały za zadanie wyróżnić ten typ narkotyku, z którym miały bezpośrednią styczność. Największą popularnością wśród młodzieży cieszy się marihuana. To właśnie ten typ narkotyku zażyła największa liczba osób, które wcześniej się do tego przyznały. Jedna osoba (uczeń gimnazjum) zażył narkotyku, jakim jest LSD.

Mając wiedzę na temat tego jak wiele jest rodzajów substancji psychoaktywnych, zapytaliśmy naszych ankietowanych o dostępność tych środków. Ankietowani wybierali odpowiedzi spośród wymienionych, które ich zdaniem są najwłaściwsze. Zostali poproszeni o wybór wyłącznie jednej odpowiedzi. Oto, jak odpowiadali ankietowani.

Wykres 33: Gdzie najczęściej można spotkać się z narkotykami?

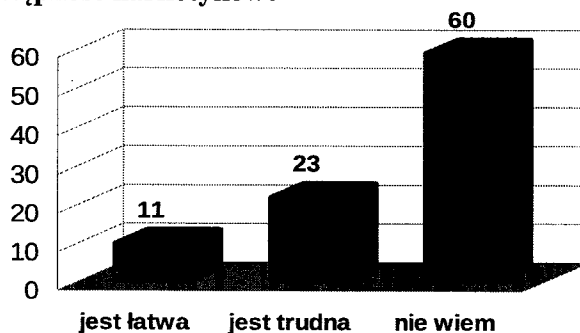
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Odpowiedzi respondentów były bardzo zróżnicowane. Największa ilość osób stwierdziła, że z narkotykami najczęściej można spotkać się na dyskotecie. Do tego odwołuje się 76 spośród 94 osób ankietowanych, co stanowi 81% ogółu. Kolejną odpowiedzią, która była bardzo często wymieniana przez uczniów, było wskazanie, że narkotyki najczęściej można spotkać na spotkaniu

towarzyskim. Odpowiedź taką udzieliło 12 badanych uczniów spośród siódmych klas szkoły podstawowej i trzecich klas gimnazjum. Młodzież z narkotykami spotyka się także w miejscu swojego zamieszkania (5 odpowiedzi) oraz w szkole (1 odpowiedź).

Zapytano młodzież szkolną czy ich zdaniem kupno bądź zdobycie narkotyków wiąże się z trudnościami.

Wykres 34: Jak oceniasz dostępność narkotyków?

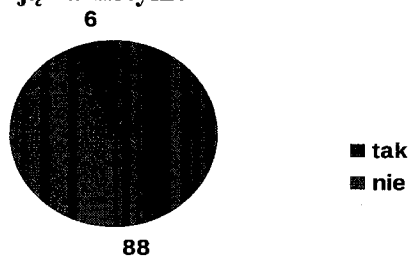

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość ankietowanych twierdzi, że nie jest zainteresowana tematem dostępności narkotyków. Dla młodzieży, która stanowi 64% badanych, stopień trudności zdobycia narkotyków nie jest interesującym tematem. Jedynie 24 % ankietowanych uważa, że zdobycie środków psychoaktywnych jest trudne, natomiast 12% młodzieży uważa, że jest to łatwe.

Na pytanie o to, czy najbliżsi koledzy/ koleżanki respondentów zażywali bądź zażywają narkotyki, odpowiadali wszyscy ankietowani. Znacznie większa część badanych uczniów odpowiedziała, że ich koledzy i koleżanki nie zażywają narkotyków. Tę odpowiedź wybrało 94% ankietowanych. Natomiast 6% badanych uczniów stwierdziło, że ich rówieśnicy obecnie zażywają narkotyki.

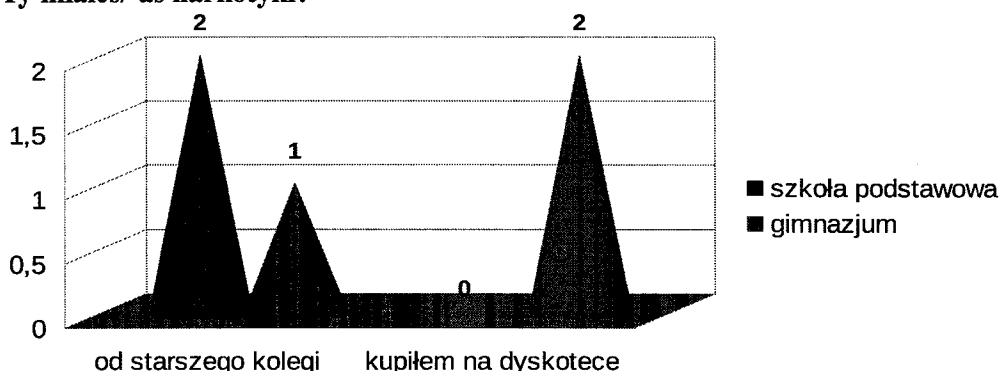
Wykres 35: Czy Twój rówieśnicy zażywają narkotyki?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Istotnym aspektem do zdiagnozowania problemu społecznego jakim jest spożywanie narkotyków jest to, skąd osoby, które wykazały, że zdarzyło im się kiedykolwiek zażyć środka narkotycznego miały do niego dostęp.

Wykres 36: Skąd Ty miałeś/-aś narkotyki?

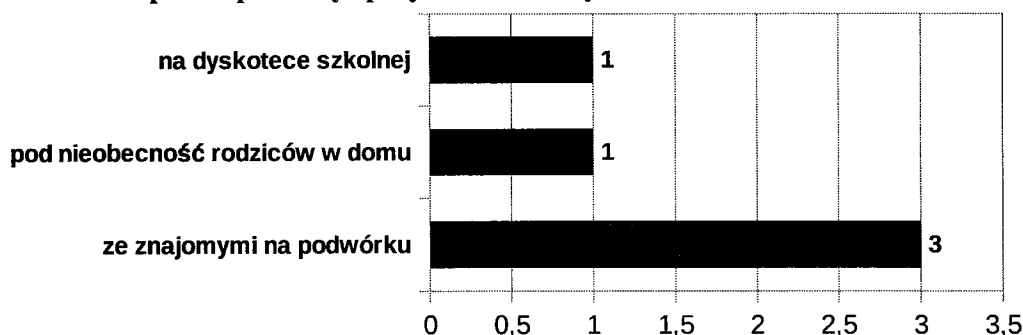

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przedstawiony wyżej wykres obrazuje nam, że osoby te uzyskały narkotyki od swoich starszych kolegów (3 osoby), jak również zdobyły je na dyskotecę (2 osoby). Można twierdzić, że byli to koledzy ze szkoły, z miejsca zamieszkania, a także osoby spoza zasięgu gminnego, z którymi młodzi ludzie mają kontakt. Żadna osoba spośród ankietowanych nie wskazała osób dorosłych z rodziny ani osób dorosłych, tzw. „dealerów”, które mogłyby zajmować się dystrybucją narkotyków. Jest to fakt optymistyczny, gdyż można wnioskować iż na terenie gminy Ojrzeń nie ma zjawiska rozpowszechniania narkotyków na szeroką skalę.

Kolejne pytanie skierowane do uczniów, dotyczyło jedynie tych, którzy wcześniej zadeklarowali, że w swoim życiu zdarzyło im się zażyć narkotyki. Dla przypomnienia było ich łącznie 5 osób. Zadano pytanie, gdzie miało miejsce pierwsze spożycie narkotyków. Oto, jak odpowiadali ankietowani:

Wykres 37: Gdzie po raz pierwszy spożywałeś narkotyki?

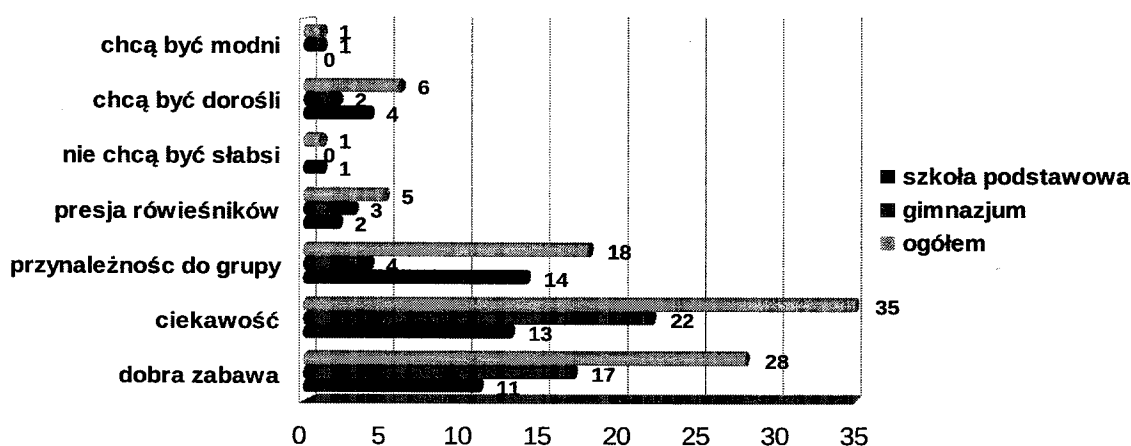
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Okazuje się, że młodzież najczęściej sięga po narkotyki ze znajomymi na podwórku. Łącznie tę odpowiedź wybrało 3 ankietowanych, co stanowi 60% ogółu. W dalszej kolejności plasuje się dyskoteka szkolna (20%) oraz pod nieobecność rodziców w domu (20%).

Powodów, dla których młodzi ludzie sięgają po narkotyki, może być mnóstwo. Dojrzewanie to trudny okres, dlatego rodzice powinni być w tym czasie szczególnie czujni. Okres dorastania jest najtrudniejszym okresem w życiu każdego człowieka. Wkracza się w rzeczywistość, która nie zawsze nam się podoba. Jest to okres konfrontacji wyobrażeń o świecie, przyjaźni, miłości.

Przyczyn sięgania po narkotyki jest zawsze wiele i nie można wyodrębnić tej jednej właściwej. Najczęściej po narkotyki sięgają ludzie młodzi, którzy odczuwają: brak poczucia bezpieczeństwa, osamotnienie, presję kolegów, zawód miłosny, niemożność sprostanienia obowiązkom w domu i szkole, przypodobania się grupie towarzyskiej, przeżycia ryzyka, chęci dobrej zabawy, poczucia się dorosłym, ucieczki od stawianych wymagań. Na pytanie z jakiego powodu osoby ankietowane sięgnęły po narkotyki, odpowiedź znajdziemy w diagramie poniżej tekstu.

Wykres 38: Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po narkotyki?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Główną motywacją dla osób, które już wcześniej sięgnęły po narkotyki była ciekawość (37%). Można twierdzić, że osoby te kierowały się chęcią przeżycia czegoś dotąd nieznanego, kierowały się chęcią jednorazowego spróbowania. Ciekawość to poszukiwanie nowych wrażeń. Młodzi ludzie nie chcą się nudzić i lubią ryzyko, pragną przygód i ekscytujących doznań. Narkotyk pozornie zaspokaja taką potrzebę. Dzięki niemu można poczuć się ważnym, tajemniczym, dorosłym. Młodzi ludzie nie myślą wtedy o uzależnieniu, kierują się wyłącznie dobrą zabawą, co także wskazywali ankietowani (30%). Ponownie pojawia się także przynależność do grupy

rówieśniczej, jako motywacja sięgania po narkotyki. Tę odpowiedź wskazało 19% badanych. Kolejne najrzadziej wybierane odpowiedzi to kolejno: chęć bycia dorosłymi (6%), presja rówieśników (5%), chęć bycia modnymi (1%) oraz niechęć przed uznaniem za słabych (1%).

Dla podsumowania całości badań ankietowych zarówno tych dotyczących problemu alkoholu wśród młodzieży, kwestii nikotynizmu, jak i kontaktu z narkotykami, zostały opracowane pytania, których celem było zebranie w całość ich spostrzeżeń. Ta część badań ankietowych przedstawiła poglądy uczniów dotyczące ich podejścia do profilaktyki. Oto, jakie uzyskaliśmy odpowiedzi:

Tabela 5: Z kim rozmawiałeś/-łaś na temat szkodliwości alkoholu, papierosów, narkotyków?

	Uczniowie 7 kl. szkoły podstawowej	Uczniowie 3 kl. gimnazjum	Ogółem
Pedagog szkolny	31	25	56
Nauczyciel/wychowawca	34	34	68
Lekarz	1	6	7
Policjant	21	11	32
Rodzice	27	40	67
Dziadkowie	2	6	8
Kolega/koleżanka	4	10	14
Nikt o tym ze mną nie rozmawiał	4	5	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Uczniowie w tym pytaniu mieli za zadanie wybrać 3 osoby, które kiedykolwiek rozmawiały z nimi na temat konsekwencji i szkodliwości w/w substancji psychoaktywnych. Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, iż jest wiele osób które rozmawiały z uczniami na temat szkodliwości spożywania alkoholu, palenia papierosów czy też zażywania narkotyków. Ogólne wyniki dowodzą, iż w największej liczbie osób to właśnie nauczyciel bądź też wychowawca odbywał taką rozmowę. W drugiej kolejności znajdują się rodzice, a tuż za nimi pedagog szkolny. Jak można zauważyć te dwa środowiska, szkoła i dom, mają największy wpływ na postępowanie

młodych ludzi. W tych dwóch miejscach kształtują się poglądy, zachowania, normy i zasady społeczne, dlatego też bardzo ważne jest to, jakie wiadomości dorośli przekazują młodym ludziom.

Tabela 6: Gdzie szukałbyś pomocy w przypadku kłopotów z nadużywaniem substancji psychoaktywnych?

	Uczniowie 7 kl. szkoły podstawowej	Uczniowie 3 kl. gimnazjum	Ogółem
U przyjaciela	5	11	16
U rodziców	25	22	47
U specjalisty do spraw uzależnień	4	7	11
U psychologa	2	2	4
U pedagoga	1	1	2
U wychowawcy klasy	0	0	0
Nigdzie	8	6	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W przypadku posiadania kłopotów związanych z nadużywaniem alkoholu, paleniem papierosów czy też zażywaniem narkotyków, uczniowie szukaliby głównie wsparcia u swoich rodziców. W dalszej kolejności u przyjaciela i u specjalisty do spraw uzależnień. To bardzo pozytywne wyniki, gdyż bardzo ważnym jest fakt posiadania zaufania u rodziców, wiedza na temat tego, że zawsze mogą znaleźć w nich oparcie w momencie gdy znajdą się w kłopotach.

Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych to zmniejszanie ryzyka ich używania poprzez opóźnienie lub przeciwdziałanie inicjacji, niedopuszczanie do poszerzania się kręgu osób – szczególnie ludzi młodych – eksperymentujących z legalnymi i nielegalnymi substancjami. W ostatnich latach coraz więcej dzieci i młodzieży jest objętych działaniami z zakresu profilaktyki uzależnień. Mimo to obserwacja „życia codziennego”, doniesienia mass mediów, czy wyniki badań ankietowych młodzieży szkolnej ujawniają fakt, że rosną problemy alkoholowe i narkotykowe wśród młodych ludzi, maleje natomiast liczba abstynentów w wieku rozwojowym. Dlatego też ważne jest poznanie opinii wśród młodzieży, czy proponowane dla nich działania profilaktyczne odnoszą się do nich z pożytkiem. Do tego celu zapytano badaną młodzież czy kiedykolwiek brali

udział w zajęciach profilaktycznych w szkole, czy w ich opinii zajęcia takie przynoszą pozytywne skutki, a także o to, w jakich zajęciach profilaktycznych chcieliby w przyszłości uczestniczyć. Na chwilę obecną 86 uczniów, czyli 91% ogółu uczniów brało udział w zajęciach profilaktycznych organizowanych na terenie szkoły, do której uczęszczają. 55 % uczniów twierdzi, że zajęcia profilaktyczne zniechęcają do spożywania alkoholu, papierosów czy też narkotyków. 33% ankietowanej młodzieży twierdzi, że nie mają większego wpływu na to, co zrobi w przyszłości młodzież. Natomiast 12 % badanej młodzieży sądzi, że udział w zajęciach profilaktycznych tylko i wyłącznie rozbudza ciekawość uczniów.

Można także zastanawiać się nad tym jaka forma zajęć profilaktycznych przemawiałaby do uczniów najbardziej.

Tabela 7: Jaka forma zajęć profilaktycznych byłaby dla Ciebie najbardziej atrakcyjna?

	Uczniowie 7 kl. szkoły podstawowej	Uczniowie 3 kl. gimnazjum	Ogółem
Pogadanki z wychowawcą	9	8	17
Filmy akcentujące skutki nałogów	14	16	30
Warsztaty i zajęcia z terapeutą uzależnień	8	5	13
Rozmowy z osobami, którym udało się wyjść z nałogu	8	17	25
Wizyta w ośrodku leczenia uzależnień	6	3	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Jak przedstawia powyższa tabela, ankietowana młodzież najbardziej chciałaby uczestniczyć w takich formach zajęć profilaktycznych, jak: filmy akcentujące skutki nałogów (32%), rozmowy z osobami, którym udało się wyjść z nałogu (27%) oraz pogadanki z wychowawcą (18%).

Zmiana postaw ludzi sięgających po używki (alkohol, papierosy, narkotyki) oraz zapobieganie negatywnym wpływom otoczenia, będących przyczyną patologicznych zachowań, wymaga prowadzenia działań na szeroką skalę. Zmiany, aby były skuteczne, muszą swym

zasięgiem objąć wszelkie elementy otoczenia ludzi: rodzinę, grupę rówieśniczą, szkołę czy społeczność lokalną.

Kluczem do zbudowania efektywnych programów profilaktycznych jest aktywna współpraca instytucji przeciwdziałającym problemom narkomanii, uzależnienia alkoholowego, przemocy czy też nikotynizmu. Ważne jest zwrócenie uwagi powyższych instytucji na potrzebę stworzenia efektywnych projektów profilaktycznych oraz konieczność koordynacji działań wszystkich podmiotów działających na powyższym polu.

Profilaktyka to oddziaływanie, którego celem jest eliminowanie lub redukcja czynników ryzyka tkwiących w jednostce i w jej środowisku społecznym. To działania, które są nastawione na wzmacnianie czynników chroniących tkwiących w jednostce i w jej środowisku społecznym.

Działania profilaktyczne powinny polegać na informowaniu na temat łatwości wejścia w uzależnienie i płynących z uzależnień zagrożeń, o możliwościach ich leczenia oraz instytucjach niosących pomoc osobom uzależnionym, zagrożonym patologiami oraz ich rodzinom. Najprostszą formą informowania jest rozprowadzenie przystępnie sformułowanych materiałów profilaktyczno – prewencyjno – edukacyjnych w miejscach publicznych, tj. szkołach, instytucjach, organizacjach miejskich, budynkach mieszkalnych, sklepach, przychodniach. Aby jednak przekaz informacji był maksymalnie skuteczny, należy zadbać o wykorzystanie wszystkich dostępnych kanałów komunikacji (bezpośrednie spotkania, rozmowy, przekaz prasowy, radiowy, telewizyjny, Internet, prelekcje).

Podsumowując można nadmienić, iż dobry program profilaktyczny, powinien:

- angażować nie tylko grupę rówieśniczą, ale także jej otoczenie, tj. rodziców i nauczycieli,
- dostarczać informacji na temat alkoholu, narkotyków i uzależnień zarówno uczniom, ich rodzicom i nauczycielom,
- mieć interesującą i różnorodną formę, angażującą i aktywizującą wszystkich uczestników programu,
- uczyć umiejętności społecznych.

IV. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PROFILAKTYCE I ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadanie: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Metody służące realizacji zadania:

1. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych i autorskich programów profilaktycznych w szkołach.
2. Wspieranie szkół w realizacji zadań profilaktycznych i edukacyjnych oraz kreujących zdrowy styl życia dzieci i rodziców.
3. Przeprowadzenie badań wśród uczniów gimnazjów w celu zdiagnozowania problemu alkoholowego młodzieży, narkotykowego i przemocowego.
4. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób pracujących na rzecz rozwiązywania problemu uzależnień oraz pomagających ofiarom przemocy.
5. Finansowanie kolonii edukacyjnych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
6. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, broszur i czasopism wśród mieszkańców gminy.
7. Współpraca ze Szkołami, Gminną Biblioteką Publiczną w celu organizowania wystaw tematycznych (zakup fachowej literatury i eksponowanie jej na wystawach i gazetkach ściennych).

Wskaźniki oceny realizacji zadań.

1. Liczba programów profilaktycznych zrealizowanych w szkołach.
2. Liczba przedsięwzięć informacyjno - edukacyjnych promujących ograniczenie spożycia alkoholu.

3. Liczba osób które ukończyły specjalistyczne szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Liczba uczniów, rodziców i nauczyciel, którzy wzięli udział w profesjonalnych i autorskich programach profilaktycznych.

Zadanie: Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Metody służące realizacji zadania:

1. Prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego,
2. Współpraca właściwych służb (policja, nauczyciele, służba zdrowia organizacje pozarządowe) w realizowaniu procedury przeciwdziałania przemocy,
3. Pomoc finansowa dla rodzin z problemem alkoholowym w postaci zakupu posiłków dla dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Realizacja wniosków na leczenie i badania psychologiczne.

Wskaźniki oceniające realizację zadania:

1. Liczba osób korzystających z Gminnego Punktu Konsultacyjno– Informacyjnego,
2. Liczba rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy objętych pomocą GOPS,
3. Liczba interwencji policji podejmowanych w związku z przemocą w rodzinie.

Zadanie: Wspomaganie i koordynacja działalności podmiotów i osób na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Metody służące realizacji zadań:

1. Systematyczne monitorowanie problematyki uzależnień w społeczności lokalnej.
2. Wsparcie materialne, i merytoryczne dla instytucji, organizacji pozarządowych innych podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

3. Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz promowania trzeźwości.
4. Przygotowywanie i propagowanie materiałów edukacyjno – informacyjnych.

Wskaźniki oceniające realizację zadania:

1. Liczba podmiotów współpracujących z Gminą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Liczba przedsięwzięć informacyjno - edukacyjnych realizowanych wspólnie z organizacjami działającymi na rzecz promowania trzeźwości i zdrowego stylu życia.

Zadanie: Działanie na rzecz ograniczenia dostępności i zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie gminy oraz przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.

Metody realizacji zadania:

1. Rada Gminy na podstawie diagnozy problemów alkoholowych oraz zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w formie odrębnej uchwały przyjmuje:
  - szczegółowe zasady wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożywania w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
  - zasady określające miejsca i obiekty na terenie lub w pobliżu, których zakazana będzie sprzedaż, podawanie, spożywanie oraz wnoszenie napojów alkoholowych.
2. Przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi zawartych w Ustawie i warunków określonych w zezwoleniu ze szczególnym uwzględnieniem zakazu sprzedaży wyrobów alkoholowych osobom niepełnoletnim, nietrzeźwym oraz przestrzeganie zakazu reklamy alkoholu.
3. Ustalenie zasad, form i zakresu prowadzenia kontroli sprzedaży napojów alkoholowych wraz ze skazaniem instytucji i osób upoważnionych do prowadzenia takich kontroli.

Wskaźniki oceniające realizację zadania:

1. Liczba punktów sprzedaży alkoholu,
2. Liczba wydanych i cofniętych zezwoleń,
3. Liczba interwencji policji i innych osób upoważnionych (wobec naruszenia warunków sprzedaży alkoholu),
4. Liczba kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

V. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII

Zadanie: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem następować będzie poprzez:

1. umożliwienie podjęcia leczenia osób uzależnionych poprzez dofinansowanie dojazdu do placówek zajmujących się tą problematyką;
2. rozpowszechnianie informacji teleadresowych o placówkach lub punktach zajmujących się problematyką narkomanii,
3. współpraca właściwych służb (policja, nauczyciele, służba zdrowia) w realizowaniu procedury przeciwdziałania narkomanii;
4. pomoc finansowa dla rodzin z problemem narkomanii w postaci zakupu posiłków dla dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
5. realizacja wniosków na leczenie i badania psychologiczne.

Zadanie: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

1. umożliwienie korzystania z pomocy prawnej i pomocy pracownika socjalnego;

2. poradnictwo i konsultacje w punkcie konsultacyjnym;
3. współpraca z policją, sądem rodzinnym i dla nieletnich oraz kuratorami sądowymi w zakresie resocjalizacji osób z objawami demoralizacji i niedostosowania społecznego.

Zadanie: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

1. dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych w poszczególnych szkołach;
2. dofinansowanie szkoleń dla pedagogów i nauczycieli niezbędnych do realizacji profesjonalnych programów profilaktycznych na terenie szkół;
3. organizowanie lub dofinansowanie pogadanek dla rodziców, uczniów;
4. zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki narkomanii,
5. szkolenia dla członków Komisji;
6. zakup broszur, ulotek i innych materiałów edukacyjnych i informacyjnych związanych z problematyką uzależnień i rozprowadzanie ich wśród mieszkańców gminy;

Zadanie: Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Upowszechnienie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obok opiniowania i inicjowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych posiada kompetencje do podejmowania czynności zmierzających do kierowania osób uzależnionych na leczenie pod nadzorem Sądu i badania w przedmiocie uzależnienia. Dla potrzeb Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracownicy socjalni GOPS w Ojrzeńcu przeprowadzają wywiady środowiskowe u osób nadużywających alkoholu i substancji psychoaktywnych.

VI. HARMONOGRAM FINANSOWY

GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Lp.	Nazwa zadania	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Koszt realizacji w zł
1.	Wynagrodzenie dla członków GKRPA	Przewodniczący Komisji	Stosownie do potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał	19 500 zł
2.	Profilaktyka:			
	- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej szczególnie dla dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień od alkoholu i przemocy w rodzinie	Dyrektorzy szkół, Przewodniczący Komisji	W trakcie trwania roku szkolnego	1 300 zł
	- organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych w szkołach na temat uzależnień,	Dyrektorzy szkół Konsultant do spraw uzależnień	W trakcie trwania roku szkolnego	1 400 zł
	- organizowanie spotkań ze specjalistą terapii uzależnień w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku, rodzinie oraz osób starszych	Dyrektorzy szkół, Kierownik GOPS	W trakcie trwania roku szkolnego	w ramach działalności punktu konsultacyjnego
	- kolonie socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	Dyrektorzy szkół, Kierownik GOPS	Wakacje letnie	2 000 zł
	- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje osób podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności członków GKRPA, pracowników GOPS, nauczycieli, członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds.	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	400 zł

	Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (delegacji)			
	- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	0 zł
3.	Pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin:			
	- prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego (indywidualne spotkania ze specjalistą terapii uzależnień) - wykłady dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień „Jak pomóc dziecku w profilaktyce uzależnień” - pomoc merytoryczna specjalisty ds. uzależnień grupie wsparcia AA	Kierownik GOPS Konsultant do spraw uzależnień Konsultant do spraw uzależnień	W ciągu roku (raz w miesiącu) W ciągu roku W ciągu roku	8 000 zł
	- zakup materiałów biurowych, zakup materiałów edukacyjnych, informacyjnych z zakresu alkoholizmu, przemocy w rodzinie dla szkół, GOPS, wysyłki pocztowe	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	1 000 zł
	- realizacja wniosków kierowanych na leczenie (wydawanie opinii przez biegłych sądowych w zakresie uzależnienia od alkoholu)	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	1 600 zł
4.	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem respektowania przepisów związanych ze sprzedażą, spożyciem i reklamą napojów alkoholowych	Przewodniczący Komisji	Cały rok	0 zł
5.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	Cały rok	300 zł
OGÓLEM:				35 500 zł

GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Lp.	Nazwa zadania	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Koszt realizacji w zł
1.	Profilaktyka:			
	- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej szczególnie dla dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień od narkotyków (festyny, konkursy, pogadanki organizowane w szkołach; zakup materiałów promocyjnych, nagrody)	Dyrektorzy szkół, Kierownik GOPS	W trakcie trwania roku szkolnego	2 400 zł
	- wspieranie i organizacja szkoleń z zakresu narkomanii z udziałem nauczycieli, członków GKRPA oraz innych osób pracujących na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień oraz pomagającym ofiarom przemocy	GKRPA, Kierownik GOPS	Cały rok	1 800 zł
2.	Pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin:			
	- prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego (udzielanie porad specjalisty psychoterapii uzależnień)	Kierownik GOPS, Przewodniczący Komisji	W ciągu roku (raz w miesiącu)	2 000 zł
	- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy doraźnej poprzez pracę socjalną, a w szczególności: sporządzenie wniosku do Sądu, w sytuacjach najtrudniejszych kierowanie do wskazanego Domu Interwencji Kryzysowej, wskazywanie ośrodków specjalizujących się leczeniem od środków psychoaktywnych	Kierownik GOPS	W ciągu roku	0 zł
	- pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integracja ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu społecznego	Kierownik GOPS	W ciągu roku	Finansowanie zadania na podstawie odrębnych przepisów (ustawy o pomocy społecznej)

	- zakup dożywiania dla dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach: opiekuńczo – wychowawczych, socjoterapeutycznych, sportowych	Kierownik GOPS, Dyrektorzy szkół, Przewodniczący Komisji,	W trakcie trwania roku szkolnego	800 zł
OGÓLEM:				7 000 zł

VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W OJRZENIU

1. Środki na realizację gminnego programu pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Środki, o których mowa znajdujące się w dyspozycji Wójta Gminy nie wykorzystane w bieżącym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny do wykorzystania na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
3. Wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniach komisji przysługuje miesięcznie w wysokości brutto:
  - członkowie komisji po: 190 zł
  - przewodniczący: 300 zł
  - zastępca przewodniczącego: 250 zł
  - sekretarz komisji: 250 zł
4. Wynagrodzenie przysługuje za udział w co najmniej jednym posiedzeniu w miesiącu.
5. Zapłata za dojazdy do punktów handlowych będzie wypłacana na podstawie oświadczenia.

Członkowi komisji, który z tytułu wykonywania funkcji odbywa podróże służbowe przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przyjętych dla delegacji służbowych jak dla pracownika urzędu.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Na podstawie art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu,
2. Zobowiązuje się Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu do złożenia sprawozdania z realizacji niniejszego Programu Wójtowi Gminy Ojrzeń oraz Radzie Gminy Ojrzeń, po roku którego sprawozdanie dotyczy,
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy w Ojrzeniu.

IX. INDEKS TABEL

Tabela 1: Liczba punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń w 2016 roku.....	7
Tabela 2: Problem nadużywania alkoholu w procedurze „Niebieskie Karty”	10
Tabela 3: Występowanie problemu przemocy w rodzinach z dziećmi w 2016 roku.....	10
Tabela 4: Liczba i rodzaj interwencji Policji na terenie Gminy Ojrzeń w 2016 r.....	14
Tabela 5: Z kim rozmawiałeś/-łaś na temat szkodliwości alkoholu, papierosów, narkotyków?.....	36
Tabela 6: Gdzie szukałbyś pomocy w przypadku kłopotów z nadużywaniem substancji psychoaktywnych? ..	37
Tabela 7: Jaka forma zajęć profilaktycznych byłaby dla Ciebie najbardziej atrakcyjna?.....	38

X. INDEKS WYKRESÓW

Wykres 1: Badani respondenci z podziałem na płeć.....	16
Wykres 2: Ilość uczniów z podziałem na rodzaj szkoły.....	16
Wykres 3: Ilość ankietowanych uczniów z podziałem na płeć i wiek.....	17
Wykres 4: Czy kiedykolwiek spożywałeś/-łaś alkohol?.....	17
Wykres 5: Ilość uczniów spożywających alkohol ze względu na rodzaj szkoły.....	18
Wykres 6: W jakim wieku młodzież spożyła alkohol po raz pierwszy?.....	18
Wykres 7: Spożycie alkoholu przez uczniów ze względu na rodzaj szkoły i wiek.....	19
Wykres 8: Czy obecnie spożywasz alkohol?.....	19
Wykres 9: Czy pamiętasz, gdzie miało miejsce pierwsze spożycie alkoholu?.....	20
Wykres 10: Miejsce spożywania alkoholu przez młodzież ze względu na rodzaj szkoły.....	20
Wykres 11: Rodzaj spożywanego alkoholu.....	21
Wykres 12: Rodzaj spożywanego alkoholu ze względu na typ szkoły.....	21
Wykres 13: Jak często obecnie spożywasz alkohol?.....	22
Wykres 14: Czy Twoi koledzy i koleżanki spożywają alkohol?.....	22

Wykres 15: Spożywanie alkoholu przez kolegów i koleżanki ankietowanych ze względu na rodzaj szkoły.....	22
Wykres 16: W jakim miejscu najczęściej kupujesz alkohol?.....	23
Wykres 17: Gdzie najczęściej można spotkać się z alkoholem?.....	23
Wykres 18: Jak oceniasz dostępność alkoholu?.....	24
Wykres 19: Dlaczego według Ciebie młodzi ludzie sięgają po alkohol?.....	24
Wykres 20: Czy kiedykolwiek paliłeś/-łaś papierosa?.....	25
Wykres 21: Liczba uczniów palących papierosa ze względu na rodzaj szkoły.....	26
Wykres 22: Liczba uczniów palących papierosa w poszczególnych kategoriach wiekowych.....	26
Wykres 23: Czy aktualnie palisz papierosa?.....	26
Wykres 24: Jak często obecnie palisz papierosa?.....	27
Wykres 25: W jakim miejscu zapaliłeś pierwszego papierosa?.....	27
Wykres 26: Jak oceniasz dostępność papierosów?.....	28
Wykres 27: W jakim miejscu najczęściej kupujesz papierosa?.....	28
Wykres 28: Gdzie najczęściej można spotkać się z papierosami?.....	29
Wykres 29: Czy Twój rówieśnik pali papierosa?.....	29
Wykres 30: Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po papierosa?.....	30
Wykres 31: Czy kiedykolwiek zażywałeś narkotyki?.....	31
Wykres 32: Rodzaj spożywanego przez uczniów narkotyku.....	32
Wykres 33: Gdzie najczęściej można spotkać się z narkotykami?.....	32
Wykres 34: Jak oceniasz dostępność narkotyków?.....	33
Wykres 35: Czy Twój rówieśnik zażywa narkotyki?.....	33
Wykres 36: Skąd Ty miałeś/-aś narkotyki?.....	34
Wykres 37: Gdzie po raz pierwszy spożywałeś narkotyki?.....	34
Wykres 38: Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po narkotyki?.....	35

XI. ANEKS

Kwestionariusz ankiety

Drodzy uczniowie!

Kwestionariusz ankiety skierowany jest do uczniów 7 klasy Szkoły Podstawowej oraz uczniów 3 klasy Gimnazjum. Przeprowadzamy ankietę na temat spożywania alkoholu, występowania nikotynizmu, używania środków odurzających. Prosimy o szczerą odpowiedź – ankieta jest anonimowa. Zebrane dane opracowane będą poprzez zestawienie statystyczne. Odpowiedzi należy udzielać poprzez zakreślenie właściwej odpowiedzi.

1. Czy kiedykolwiek używałeś/-aś? (zaznacz krzyżykiem poprawną odpowiedź)

		tak	nie
a).	alkoholu		
b).	papierosów		
c).	narkotyków		

2. Jeśli tak, to w jakim wieku sięgnąłeś/-ęłaś po używki po raz pierwszy? (zaznacz krzyżykiem poprawną odpowiedź)

		wiek
a).	alkohol	.....
b).	papierosy	.....
c).	narkotyki	.....

3. Czy obecnie używasz? (zaznacz krzyżykiem poprawną odpowiedź)

		tak	nie
a).	alkoholu		
b).	papierosów		
c).	narkotyków		

4. Jeśli tak, to jak często używasz:

		alkoholu	papierosów	narkotyków
a).	Raz w tygodniu			
b).	Kilka razy w tygodniu			
c).	Raz w miesiącu			
d).	Kilka razy w miesiącu			
e).	Kilka razy w roku			

5. Dlaczego według Ciebie młodzi ludzie sięgają po używki?

		alkohol	papierosy	narkotyki
a).	Myślą, że będą dobrze się bawić			
b).	Chcą sprawdzić jak to jest (ciekawość)			
c).	Chcą przypodobać się innym (należać do grupy)			
d).	Nie potrafią odmówić (presja kolegów i koleżanek)			
e).	Sądzą, że pozwoli im to uwolnić się od stresu, napięcia i problemów			
f).	Nie chcą uchodzić za słabszych			
g).	Chcą być dorosłymi			
h).	Chcą być modni			
i).	Inne (jakie?).....			

6. Jak oceniasz dostępność?

Do:		alkoholu	papierosów	narkotyków
a).	Jest łatwa			
b).	Jest trudna			
c).	Nie interesuje mnie to			

7. Czy ktoś rozmawiał z Tobą o szkodliwości używania alkoholu, papierosów, narkotyków? (możesz zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- a) Pedagog,
- b) nauczyciel,
- c) lekarz,
- d) policjant,
- e) rodzice,
- f) dziadkowie,
- g) kolega/koleżanka,
- h) inna osoba (podaj kto?).....
- i) nikt o tym ze mną nie rozmawiał.

8. Jaki wpływ ma na Ciebie spożywanie alkoholu, palenie papierosów czy zażywanie narkotyków?

- a) Nie odczuwam żadnego wpływu,
- b) mam lepszy nastrój, dobrze się bawię,
- c) jestem bardziej towarzyski,
- d) staję się odważniejszy,
- e) jestem agresywny, wpadam w konflikty,
- f) nie kontroluję się, używam przemocy,
- g) jestem samotny i załamany
- h) inne (jakie?) .....

9. Czy pamiętasz, gdzie miało miejsce pierwsze spożycie:

		alkoholu	papierosów	narkotyków
a).	Uroczystość rodzinna			
b).	Ze znajomymi na podwórku			
c).	Pod nieobecność rodziców w domu			
d).	Na dyskotecę szkolnej			
e).	Podczas wycieczki szkolnej			

f).	Na imprezie, zabawie towarzyskiej			
g).	Inne (jakie?).....			

10. Czy pamiętasz, jaki rodzaj alkoholu piłeś/-aś po raz pierwszy?

- Piwo,
- wino,
- szampan,
- wódka,
- nalewka,
- inne (jakie?) .....

11. Czy pamiętasz jakiego narkotyku użyłeś po raz pierwszy?(wskaż 1 odpowiedź)

- Marihuana,
- LSD,
- amfetamina,
- ecstasy,
- kokaina,
- heroina,
- substancje wziewne.

12. W jakim miejscu najczęściej kupujesz alkohol? (wskaż 1 odpowiedź)

		alkohol	papierosy
a).	W sklepie w swojej miejscowości		
b).	W sklepie znajdującym się w gminie, w której zamieszkuje		
c).	W pubie/barze		
d).	Od starszego/-ej kolegi/koleżanki		
e).	Na dyskotecę		

13. Czy Twoi najbliżsi koledzy i koleżanki: (zaznacz krzyżykiem poprawną odpowiedź)

	tak	nie
Spożywają alkohol		
Pałają papierosy		
Zażywają narkotyki		

14. Gdzie najczęściej można spotkać się z: (wskaż 1 odpowiedź)

	alkoholem	papierosami	narkotykami
a).	W szkole		
b).	W swojej miejscowości		
c).	Na dyskotecę,		
d).	Na spotkaniu towarzyskim		
e).	W innych miejscach (jakich?).....		

15. Gdzie szukałbyś/-łabyś pomocy w przypadku kłopotów z nadużywaniem alkoholu, paleniem papierosów czy zażywaniem narkotyków?

- U przyjaciela,
- nigdzie, sam/-a sobie poradzę z problemami,
- u rodziców,
- u specjalisty ds. uzależnień,
- u psychologa,
- u pedagoga,

- g) u wychowawcy klasy,
- h) w innym miejscu (jakim?) .....

16. Czy brałeś/ brałaś udział w zajęciach profilaktycznych (pogadankach na temat narkotyków, alkoholu, nikotynizmu, czy oglądałeś filmy na temat skutków nałogów)?

- a) Tak,
- b) nie

17. Czy uważasz, że zajęcia profilaktyczne zniechęcają do spożywania alkoholu, narkotyków bądź nikotynizmu?

- a) Tak, uważam że zniechęcają,
- b) nie mają większego wpływu,
- c) tylko i wyłącznie rozbudzają ciekawość

18. Jaka forma zajęć profilaktycznych przemawiałaaby do Ciebie najbardziej? (zaznacz 1 odpowiedź)

- a) pogadanki z wychowawcą,
- b) filmy, akcentujące skutki nałogu,
- c) warsztaty i zajęcia z terapeutami do spraw uzależnień,
- d) rozmowy z osobami, którym udało się przezwyciężyć nałóg,
- e) wizyta w ośrodku leczenia uzależnień,
- f) inna forma (jaka?) .....

METRYCZKA:

1. Płeć:

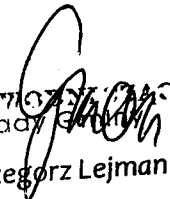
- a) kobieta,
- b) mężczyzna

2. Klasa

- a) 7 szkoły podstawowej,
- b) 2 klasa gimnazjum,
- c) 3 klasa gimnazjum

3. Wiek .....

Dziękuję za wypełnienie ankiety !

PRZEWODNICĄCY
Rady Gmin

Grzegorz Lejman